

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVIII. évfolyam 49. szám — 1941 február 28 péntek — Ára: 12 fillér

A béke ügyét, a háború elkerülését segítik elő a jugoszláv-magyar kapcsolatok

Lelkeshangu baráti megnyilatkozások Cincár Markovics jugoszláv
külügyminiszter budapesti látogatásának második napján

Cripps moszkvai angol nagykövet Ankarába érkezik

Eden és Dill ankarai tanácskozásuk után Athénbe repülnek — Kelet-
afrikában visszavonultak az angol csapatok, — a Szomáli
földön az olaszok egy hónapi ellenállás után harcolva visszavonulnak

A török kormány lezárta a Dardanellákat?

Rejtélyes betörés történt a szófiai angol konzulátus helyiségében

Cincár-Markovics jugoszláv külügyminiszter kétnapos budapesti látogatásának hivatalos része tegnap befejeződött. A második napon került sorra az örök barátsági szerződés ratifikációs okmányainak átadására és ezen a napon hangzottak el nagyjelentőségű nyilatkozatok mind magyar, mind jugoszláv részről. Utalni lehet elsősorban Cincár Markovics külügyminiszternek a sajtófogadáson tett kijelentéseire, amikor hangzott a baráti kapcsolatokat, rámutatott arra, hogy mélyesen megindította az a fogadtatás, melyben őt Kormányzó Urunk részérette, akinek a magyar-jugoszláv szoros együttműködéssel rokon-szenvező nézetei különös jelentőséget kapnak a baráti szerződés megkötésének utolsó aktusa idején.

A magyar-jugoszláv barátság gondolatát Kormányzó Urunk emlékeztetése mohácsi beszédében indította el. Hosszú és nehéz idő telt el azóta, de ez az idő alkalmas volt arra, hogy az elvetett erőteljes mag immár virágzó fává terebélyesedjék és most, amikor viharfelhők vonják be az eget, a két szomszédos nép a béke és barátság verőfényében élhet egymás mellett.

A jugoszláv külügyminiszter budapesti látogatása és az elhangzott megnyilatkozások még inkább kimélyítették a baráti viszonyt és mély visszhangot fog kelteni mindkét nép széles rétegeiben.

Az európai politika szempontjából nagyjelentőségű volt Cincár-Markovics budapesti látogatása, az olasz és a német sajtó is azon a véleményen van, hogy a magyar és jugoszláv barátság a délkelet európai béke megszilárdításának biztosítéka.

A BALKÁNI HELYZET

Adja egyébként a nap krónikájának a legtöbb hírt. A figyelem Bulgária és Törökország felé irányul. Eden angol külügyminiszter és Dill angol vezérkari főnök Ankarában tárgyal, sőt oda várják a moszkvai angol nagykövetet

is. Kezenfekvő a feltevés: az angolok a szovjet álláspontját kívánják megismerni.

EDEN ÉS DILL ANKARAI TANÁCSKOZÁSAI

Ankarából jelenti a Reuter iroda: Eden brit külügyminiszter és Dill tábornok esütörtökön délelőtt megkezdték tanácskozásait Saidan miniszterelnökkel, Szaradzoglu külügyminiszterrel. Csakmak vezérkari főnökkel és a nemzetgyűlés elnökével. A délelőtti megbeszélések után a brit vendégek Saidan miniszterelnökkel reggeliztek. Cripps moszkvai brit nagykövet valószínűleg pénteken reggel érkezik Ankarába és itt megbeszélést tart Edennel. Eden a tiszteletükre rendezett fogadáson a szovjetorosz és jugoszláv nagykövettel, valamint a bolgár követtel tárgyal. Mind-egyikkel tíz-tíz percig tanácskoztak.

EDEN ÉS DILL ATHÉNBE REPÜLNEK

A londoni lapok jelentése szerint Eden külügyminiszter és Sir John Dill vezérkari főnök az ankarai megbeszélések befejeztével Athénbe repülnek, ahol a görög kormány tagjaival és vezető görög katonai szakértőkkel tanácskoznak.

Erre az athéni látogatásra azért van szükség, mert a balkáni helyzet az angol kormány véleménye szerint a végkifejlet stádiumába jutott.

Eden és Dill előreláthatóan szombaton érkeznek Athénbe. Több lap úgy tudja, hogy az angol külügyminiszter végleges formában közli majd a görög kormánnyal, milyen intézkedéseket tervez Anglia.

Az angol lapok nagy fontosságot tulajdonítanak Eden ankarai látogatásának és az erről szóló tudósításokat az első oldalon hozzák. Valamennyi újság kiemeli a látogatás katonai fontosságát és azt írják, hogy a most folyó tanácskozásoknak történelmi, döntő jelentőségű következményei lehetnek.

LEZÁRTÁK-E A DARDANELLÁKAT?

Tegnap a külföldi sajtóban hírek terjedtek el arról, hogy a törökök lezárták a Dardanellákat. Bizonyosat nem lehet még tudni. A belgrádi Vecere azt jelenti Bernből, hogy hivatalos körök kijelentik, miszerint még nem kaptak semmiféle megerősítést arra a hírre, amely szerint a török hadügyminisztérium lezárta volna a Dardanellákat, az áthaladni kívánó külföldi hajók előtt.

MIBEN ÁLL TÖRÖKORSZÁG

Az istanbuli Son Posta című újság kiemeli, hogy Törökország az Angliával fennálló szövetség alapján vállalt kötelezettségei záráson védelmi jellegű. Törökországnak az a szándéka, hogy megőrzi a békét, de semmire sem tűri, ha biztonsági körzete és függetlensége ellen támadás irányul.

A SZOVJET-TÖRÖK VISZONY ALAKULÁSA

A bolgár kormány németnyelvű folyóirata, a Bulgarsche Wochenschau hasábjain érdekes leleplezéseket közöl Todor Nedkov volt követ, a szovjetorosz-török viszony alakulásáról.

A cikkíró rámutat arra, hogy a szovjetorosz küldöttség az 1936. évi montreuxi konferencián csak nehéz szívvel járult hozzá ahhoz a határozathoz, amellyel kimondták a Dardanellák szabad használatát minden állam számára. A Szovjetunió ebbe akkor csak azért egyezett bele, mert számított az orosz-török barátságra s remélte, hogy a török kormánynál mindenkor lesz olyan befolyása, amellyel megakadályozhatja a szabad átvonulást a tengerszoroson át. Ezek a szovjetorosz tervek azonban az 1939 októberében megkötött angol-török szerződés következtében semmivé váltak, mivel az egyezmény módot nyújtott a nagyhatalmaknak arra, hogy a török kormány segítségével az oroszokat zárják el minden nyíltengerhez vezető kijáratról. A bolgár diplomata szerint éppen ez a tény az

FELHIVÁS

A természet csapásai ebben az évben is megpróbálták országunkat és lakosságunkat. A múlt évi kedvezőtlen termés után a folyó évben egy újabb ár- és belvíz pusztítása szakadt reánk.

Főméltóságú Kormányzó Urunk és az ő rendelete nyomán gróf Teleki Pál miniszterelnök megrázó szavakkal hívták fel a társadalmat és közületeket az árvíz és belvíz által kárt szenvedtek támogatására. Ismerte azt a nemes adozatkésztséget, amely Debrecen sz. kir. város és Hajdú vármegye lakosaiban mindenkor élt és kész volt bizonyítani együttérzését, a szenvedőkkel és azoknak segítségére sietni. — Bizton tudom és remélem, hogy ezuttal sem fog senki sem elzárkózni a segítségtől. Felkérem tehát a város és vármegye lakosságát, hogy adományával siessen a kárt szenvedtek segítségére, adományának akár a 150.700. sz. postatakarékpénztári számlára történő közvetlen befizetésével, akár a főispáni hivatalba leadandó adományával.

Lóssonezy főispán.

igazi oka a szovjetorosz-török viszony további alakulásának és jelenlegi állapotának.

BULGARIÁRÓL BESZELTEK AZ ANGOL ALSÓHÁZBAN

Londoni távirat beszámol arról, hogy az angol alsóház szerdán megtárgyalta a balkáni helyzetet, különösképen Bulgária helyzetét. Az angol kormány a szófiai brit követre bízta, hogy megtegye a rendszabályokat követsége személyzetének elutazása céljából, mielőtt szükségesnek tartja. »A brit követ már hozzá is látott ezekhez a rendszabályokhoz«, mondotta végül Butler. »de a kormány távirati jelentést kért tőle.«

Cocks munkaspárti képviselő megkérdezte, vajjon tájékoztatták-e a bolgár kormányt arról, hogy Bulgária ellenséges országnak számítana, középületeit pedig bombatámadások érhetnék, ha nem nyilatkozik hajlandónak függetlensége katonai védelmére. Erre a kérdésre az angol kormány részéről senki sem válaszolt a képviselőnek.

Egy másik kérdésre válaszolva közölte Butler, hogy a brit kormányt állandóan tájékoztatták a bolgár-török megállapodásra irányuló tárgyalások menetéről.

Mander liberális képviselő azt kérdezte, hogyan ítéli meg az angol kormány Törökország magatartását. Butler válaszában teljes meglepődését fejezte ki afölött, hogyan teljesíti Törökország vállalott kötelezettségeit.

JUGOSZLÁV LAP A NÉMET-BOLGAR VISZONYRÓL

A belgrádi »Politika« berlini munkatársa a »Wilhelmstrasse«-csofolatával kapcsolatban, amely szerint nem igazak a Bulgáriába való katonai bevonulásról szóló hírek, azt írja, hogy ha Romániában és Észak-Dobrudzsjában van

nak is német csapatok — amint azt illetékes német helyen elismertik, — ebből még sem lehet arra következtetni, hogy német egységek már átlépték volna a román-határt. Kiemelik Berlinben, hogy Bulgária olyan ország, amely a legszorosabb baráti együttműködésben áll Németországgal és ezért Németország soha sem fog olyat tenni, ami ellenkezőleg Bulgária akaratával vagy ami függetlenségét és szuverenitását érintené.

VINANT ELINDULT LONDONBA

Newyorki jelentés szerint Vinant, az Egyesült Államok új nagykövete, csütörtökön Clipper repülőgépen elindult Londonba, hogy elfoglalja állomáshelyét. Elutazása előtt kijelentette, hogy ő és Roosevelt teljesen egyetért Anglia anyagi megsegítése politikájában.

ROOSEVELT NEM AKAR BÉKÉT KÖZVETÍTENI

J. G. Vinant, az Egyesült Államok londoni nagyköveteinek utasításával kapcsolatban Roosevelt elnök a sajtókonferencián kijelentette, hogy Vinant semmiféle béketervet nem visz magával. Az USA nem akar békét közvetíteni.

MEGVÁLTOZTATTÁK ROOSEVELT JAVASLATÁT

Washingtonból jelentik: Roosevelt hadianyag kölcsönzési javaslatát közvetlenül a szavazás előtt váratlanul megváltoztatták. Eredetileg úgy volt, hogy a hadianyag kölcsönzés kérdésében a végső fokon Roosevelt dönt. Ezt most úgy változtatták meg, hogy végsőfokon a kongresszus dönt. A szállítandó anyagok költségeit minden egyes esetben külön-külön fogja jóváhagyni a kongresszus.

Kormányparti körök véleménye szerint Roosevelt ezt a változtatást a nemzeti egység biztosítása érdekében tette, abban a reményben, hogy így nagyobb többséggel megy keresztül a javaslat.

Roosevelt önként mondott le jogáról. A lemondást azzal magyarázzák, hogy a szenátusban elhangzott ellenzéki felszólalások igen nagy hatással voltak az amerikai közvéleményre. Roosevelt úgy látja, jobb, ha nagyobb előzetes egyetértést tanúsít az ellenzék iránt.

NEWYORK LEGITIMADÁSTÓL TART

Az Egyesült Államok partvédelmi parancsnoka bejelentette, hogy kidolgozták a newyorki polgári lakosság kiűrésének tervét is arra az esetre, ha legitimadás érné a várost. Kijelentette még, hogy Amerika a háború küszöbén áll és ezt mindnyájan tudjuk — mondotta.

AMERIKAI HADIKONFERENCIA

Washington jólétesült körei szerint a szerda délelőtti nagy hadikonferencián az elnök megbízta az amerikai hadsereg és haditengerészet irányítóival azokat a végrehajtási utasításokat, amelyeket a törvény aláírása után nyomban ki fog adni. Roosevelt elnök titkára, Stephen Early, a konferencia után kijelentette, hogy Stimson, Knox, Marshall tábornok és Stark tengernagy semmire sem tartandók az amerikai kabinet tagjainak. Az ülésnek nem ez volt a jellege, noha a szerdai konferencia részvevői az elkövetkező időkben gyakran fognak összeülni. A konferencia célja, hogy Roosevelt elnök a legilletékesebb államférfiakkal és katonai vezetőkkel beszélje meg azokat a rendszabályokat, amelyeknek katonai vonatkozásai vannak. Az Angliát megsegítő törvény elnöki aláírása után új helyzet áll elő. Jólétesült szenátusi körök szerint hétfőn lesz a törvény fölött szavazás.

HARCOK OLASZ-SZOMALIBAN

Istanbuli távirat közli, hogy most érkeztek oda hírek az Olasz-Szomáli-hadjárattól egyik leguagyobb csatájáról. A Schebeli völgyében nyolc órán keresztül tartották magukat a hősiességen küzdő olasz csapatok az angol túlerővel szemben. Ezután azoknak a homokhegyeknek a peremén vették fel állást, amelyek Schebeli völgyét a tengerparttól elválasztják. Közben összeköttetést tudtak teremteni a közeli Mogadiscióval, ahonnan erősítés érkezett. A harcok további során a csata súlypontja ettől a vidéktől északra tolódott el.

NÉMET CSAPATOK AZ AFRIKAI HÁBORUBAN

Newyorki távirat szerint a szerda esti newyorki lapok feltűnő találatában közlik azt a hírt, hogy német páncélos csapatok jelentek meg Líbiában. Az erről szóló hivatalos német jelentéshez bő megfigyeléseket fűznek a lapok és megállapítják, hogy az afrikai háborúba való német beavatkozást

A jugoszláv-magyar barátsági szerződés okmányainak kicserélése

A jugoszláv-magyar barátsági szerződés ratifikációs okmányainak kicserélése a miniszterelnökségen történt meg. 11 óra után néhány perccel a miniszterelnök dolgozószobájára felől bevonult Cincár-Markovics jugoszláv külügyminiszter gróf Teleki Pál miniszterelnök és Bárdossy László külügyminiszter társaságában kicserélésük tagjaival és a budapesti jugoszláv és a belgrádi magyar követtel.

Helyet foglaltak az asztalnál, majd kicserélték a ratifikációs okmányokat.

Cincár Markovics nyilatkozata

Cincár-Markovics jugoszláv külügyminiszter csütörtök délután fogadta a magyar sajtó képviselőit, valamint a Budapesten működő külföldi újságírókat. A jugoszláv külügyminiszter Bárdossy László magyar külügyminiszterrel együtt jelent meg az újságírók előtt és a következő nyilatkozatot tette:

— Az a látogatás, amelyet Bárdossy László külügyminiszter úr Ónagyméltósága szívélyes meghívásának eleget téve Budapesten teszek, a Magyarország és Jugoszlávia között fennálló baráti kapcsolatok új és fontos megnyilatkozását jelenti. Azok a megbeszélések, melyeket Budapesten kiváló magyar kollégámmal, valamint Magyarország nagyrabecsült miniszterelnökével, gróf Teleki Pál Ónagyméltóságával és más hivatalos magyar személyiségekkel folytathattam, alkalmasokat adtak nekem arra, hogy legnagyobb megelégedésemre személyesen is meggyőződjem azokról az őszinte érzelmeiről, amelyekkel a magyar vezető tényezők a magyar-jugoszláv közélet és együttműködés politikáját követik teljes összhangban a két nép érzelmeivel és a két ország életbevágó érdekeivel. Mélyégesen megindított az a fogadtatás, amelyben engem Horthy Miklós kormányzó úr Ófőméltósága részesített, akinek a magyar-jugoszláv

Lelkeshangu pohárköszöntők az estében

Bárdossy László külügyminiszter és felesége esütörtökön a Park Club helyiségében a jugoszláv külügyminiszter és felesége tiszteletére estebédet adott. A vacsorán Bárdossy László külügyminiszter a következő pohárköszöntőt mondotta:

Miniszter Úr! Különös örömmel szolgál, hogy Nagyméltóságodat és nejét szíves Istenhozzottal köszönhetem. Ez az örömmem annál bensőségesebb, mert Excellenciád Jugoszlávia első külügyminisztere, aki megörvendezettett bennünket azzal, hogy hivatalos látogatást tett a magyar királyság fővárosában. Boldog vagyok, hogy ez alkalommal közvetlen és személyes érintkezésbe léphetek Nagyméltóságoddal. Bizonyos vagyok abban, hogy találko-

zásunknak egész politikai, gazdasági és kulturális viszonyunk kialakulására hasznos kihatása lesz. Az a barátsági szerződés, amelyet boldogult és mindnyájunknak olyan drága emlékü elődöm, gróf Csáky István Belgrádban aláírt, hittel tesz arról az őszinte szándékról, hogy népeink között baráti, harmonikus és építő jellegű együttműködés teremtesse a népek jólétének és békejének Európa e részében leendő fenntartása céljából. Tudatában vagyunk annak, hogy ez a törekvésünk népeinkkel és egész Európával szemben súlyos feladatokat és felelősséget hárít ránk a mai időkben. A barátsági szerződés okmányainak betételét látom azoknak a törekvéseknek, amelyek népeink között a megértés

összemenő következményekkel járhat. A lapok ezzel kapcsolatban közölnek egy londoni jelentést is, amely szerint ott még nem tudnak a német és angol páncélos feldeparatóság libiai összecsapásáról. Az erre vonatkozó Reuter-hír szerint London még nem erősítheti meg azt, hogy német csapatok vannak Líbiában, bár a Reuter-iroda szerint is feltételezhető, hogy kisebb német kötelékek hajóztak át Észak-Afrikába Sziciliából és Olaszország más részeiből.

NAPOK MULVA MEGINDUL A NAGY TAVASZI OFFENZÍVA

Berlin jólétesült köreinek általános vélekedése szerint már legelőfeljebb csak napokról lehet szó, amíg nyugodt lelkiismerettel el lehet mondani, hogy megindul a nagy tavaszi offenzíva. Természetesen ezalatt nem egy, a brit szigetek ellen intézett közvetlen támadást kell érteni, hanem elsősorban annak a hadicéljának az elérését, hogy visszaszerezzék az Afrikában elvesztett pozíciókat és az olasz-görög konfliktust befejezzék.

A kicserélés megtörténetéről szóló jegyzőkönyvet arany töltőtollal írták alá, amelyet gróf Teleki Pál miniszterelnök emlékül felajánlott Cincár-Markovicsnak, aki meleg szavakkal köszönte meg a figyelmet.

A kicserélés megtörténete után Cincár-Markovics gróf Teleki Pál miniszterelnökkel és Bárdossy László külügyminiszterrel megbeszélésre vonult vissza, amelynek folyamán barátságos eszmecsere folytattak a két országot közösen érdeklő kérdésekről.

szoros együttműködéssel rokonszenvező nézetei különös jelentőséget kapnak éppen ma ama barátsági szerződés ratifikációs okmányainak kicserélése napján, amely megvalósította Ófőméltóságának emlékezetes mohácsi beszédében erőteljesen kifejezett nagy elgondolását. Az a meleg fogadtatás és őszinte vendégszeretet, amellyel Budapesten mint Jugoszlávia képviselőjét fogadták, mely benyomást fog kelteni Jugoszláviában, ahol a két szövetséges ország közötti bizalom és szívélyes viszony politikáját — mint tudják — mindenütt lelkesedéssel fogadták. Ez teljesen meg is felel annak a becsületnek és rokonszenynek, amelyet a jugoszláv nép a magyar nép iránt érez. Örömmel szolgál, hogy ez alkalommal is kiemelhetem azt a becses támogatást, amelyben a magyar sajtó törekvéseit mindenkor részesítette. Amikor őszinte köszönetemet nyilvánítottam a magyar közvélemény képviselőinek azokról a baráti megnyilatkozásokért, amelyeket budapesti látogatásom alatt Jugoszlávia iránt előttem kifejezésre juttattak, arra kérem Önöket, folytassák ezt a hasznos tevékenységüket, amellyel olyan eredményesen hozzájárultak baráti és békés törekvéseink sikeréhez.

APOLLO Filmszínház.

Ma utoljára!
Fedák Sárival a főszerepben:

Tokaji aszú

A magyar filmek filmje.

szellemét teremlették meg. Azt a megértést, amely nélkülözhetetlen alkotóelemé lesz Európa új rendje kialakításának, hozzájárulva ezzel nagy barátaink, Olaszország és Németország politikájához.

Cincár-Markovics jugoszláv külügyminiszter a következő pohárköszöntővel válaszolt:

Nagyméltóságú Uram! Engedje meg, hogy legőszintébb köszönetemet fejezzem ki azokról a szívélyes szavakért, amelyet most hozzánk intézett, valamint azért az igen meleg fogadtatásért, amelyben bennünket az Önök szép fővárosában részesíteni szíves volt. Mélyen meghatva az Önök nagy szeretelméltóságától, kérem higgye el, hogy az Önök részéről tanusított eme barátsági megnyilatkozások visszhangra fognak találni egész Jugoszláviában és az egész jugoszláv nemzetben, amely őszinte rokonszenv és megbecsülés eszményeivel viseltetik az Önök országa és Önök bátor népe iránt. Egészen különös örömet jelent számomra, hogy Nagyméltóságoddal e látogatásom folytán személyes érintkezésbe léphettem, annál is inkább, mivel ma eszerültik ki megerősítő okmányait a barátsági szerződésnek. Azokban a nehéz időkben, amelyet átélünk, bizonyos, hogy Magyarország és Jugoszlávia közötti ilyen kapcsolatok különleges érdekekkel bírnak. E kapcsolatok által ennek a területre nézve az összhang és megszilárdulás egy ténylegesen fontos elemét adnak meg és általa a béke ügyét segítjük elő teljes egyetértésben népeink amaz elszánt törekvéseivel, hogy elkerüljék a háborús bonyodalmak pusztításait és káros következményeit. Örömmel mondhatom, hogy kormányaink erőfeszítései nemzetünk tömegeire támaszkodnak. Világosan kilátnak ez abból az egyhangúan lelkes fogadtatásból, amellyel a magyar-jugoszláv barátsági szerződést mindkét részről üdvözölték. Mindezek a körülmények arról tanuszkodnak, hogy szívélyes viszonyunk biztos és mélyreható alapokon nyugszik, hogy ennek a viszonynak igen fontos jelentősége van külpolitikánk általános törekvéseiben. Bárasak békés erőfeszítéseink a nagy szövetségünkkel, Németországgal és Olaszországgal való együttműködésben meghoznák a maguk gyümölcsét Magyarország és Jugoszlávia, valamint Európa egész eme részének javára.

A vacsora után fogadás volt, amelyen a m. kir. titkos tanácsosok, a felsőház és képviselőház külügyi bizottságának tagjai, a főtisztviselők és a magyar társadalom számos más kiválósága jelent meg.

Sajtó-vacsora

Vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály, az Országos Sajtókamara elnöke csütörtök este a Hungária-szálló fehértermében vacsorát adott a jugoszláv külügyminiszter budapesti látogatása alkalmával a magyar fővárosban időző jugoszláv újságírók tiszteletére. A vacsora során vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály szerb nyelven köszöntötte néhány meleg szóval a vendégeket és poharát II. Péter király és Pál régenshercegre

Vigszínház mozgó

A legújabb magyar filmremek:

Eladó birtok

Mikszáth Kálmán legújabb regénye.

Fősz. Szelezky Zita — Páger

— Vaszary Piri — Mihályfi.

Az árvíz-károsultak javára

adományait postán a 150-700 számú postai karékpénztári csekk számlára fizesse.

Minden fillérrel könnyeket töröl le!

emelte. A Magyar Ujságírók Társasága nevében Tóth László főszerkesztő, a Magyar Ujságírók Egyesülete elnöke

Eden és Dill a török köztársasági elnöknel

Ankara, febr. 27. Inonü köztársasági elnök csütörtök délután az elnöki palotában külön kihallgatáson fogadta Eden angol külügy-

köszöntötte a vendég jugoszláv újságírókat. A vendégek nevében Jakobljevic Ilija főszerkesztő mondott köszönetet az üdvözlésért s a jugoszláv újságírók rendkívül meleg budapesti fogadtatásáért. A jugoszláv újságírók — mondotta többek között — olyan légkört találtak itt Magyarországon, amelyben úgy érzik magukat, mintha otthon volnának. Beszéde végén magyarul ültette vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzót. (MTL)

Kirándulás Szekesfehérvárra

A jugoszláv külügyminiszter egy-két napot magánemberként Magyarországon tölt. Pénteken Hóman Bálint kultuszminiszter meghívására Szekesfehérvárra félnapos kirándulást tesz, este pedig résztvesz az Operaház Fidelity előadásán.

Churchill felvetette a bizalmi kérdést

A betérjesztett javaslatot erre vita nélkül elfogadták. Amsterdam, febr. 27. (Német TI) Churchill angol miniszterelnök a brit rádió jelentése szerint felszólalt annak a törvényjavaslatainak a második olvasásakor, amely az alsóház tagjainak a háború tartamára megengedi, hogy képviselői megbízatásuk mellett a háború szempontjából fontos megbízatásokat is vállaljanak. Churchill az ellenzékkel szemben, amely Crips moszkvai nagykövet, sir Samuel Hoare madridi nagykövet és MacDonald kanadai főbiztos ki-

miniszter és Dill vezérkari főnököt. A megbeszéléseken, amelyek két óra hosszat tartottak, a török külügyminiszter is résztvevett.

Titokzatos eset a szófia-i angol konzulátuson

BELGRÁD, február 27. A „Vecser” című lap Szófiából feltűnést keltő jelentést közöl. Eszerint vasárnap, a hó 23-án betörést követtek el a szófia-i angol konzulátus helyiségében. Ismeretlen egyének az alkalommal fellörték az üllevesztály pénztárát és abból pénzt, valamint az üllevelhez való bélyeget, továbbá bizonyos iratokat loptak el, továbbá ellepték a konzulátus titkos írásjelkulesit is.

A vizsgálat eddig nem tudta megállapítani, hogy a betörő milyen céllal járt a konzulátuson. A konzulátus üllevesztályán volt egy Grenovics Vlazán nevű orosz származású honosított angol állampolgár alkalmazva. Grenovics elhagyta Szófiát, hogy az angol konzulátus tisztviselőivel s egyik Smith nevű tisztviselő feleségével Török-

országba utazzék. Grenovicsnak azonban útközben, mielőtt még a bolgár-török határt állépte volna, nyoma veszett.

A legalaposabb kutatás ellenére sem tudták megtalálni. Allítólag fontos iratok voltak nála, amelyeket magával vitt. Nem tudni, hogy merre s önszántából szökött-e meg a vonatról, vagy pedig elhurcolták. Mások feltevése szerint Grenovics már a konzulátuson történt betörés alkalmával eltűnt. Grenovics eltűnésével kapcsolatosan a szófia-i angol követ lépéseket tett a bolgár kormánytól és a legerélyesebb nyomozás bevezetését követelte. Az eset rendkívül nagy feltűnést keltett a bolgár fővárosban s sok szóbeszédre adott alkalmat. (MTL)

Kelet-Afrikában a Szomáli földön az olasz csapatok vonu:nak vissza

A 265. sz. olasz hadijelentés közli: A görög határen nincs különös esemény. Repülőgépeink repeszbombákkal és géppuskatűzzel árasztották el az ellenséges országrészben fekvő védelmi állásokat és fontos útvonalakat. Egy gépünk nem tért vissza. Észak-Afrikában robbanó és repeszbombákkal ellenséges gépkocsioszlopokat és táborhelyeket támadtunk. Kelet-Afrika-

az angol csapatok, —

visszavonultak azok az ellenséges csapatok, amelyek vereséget szenvedtek Zilmani vidékén. A csapatok sok halottat és hadianyagot hagytak hátra.

Szomáli-földön az ellenség túlereje miatt csapataink egyhónapi ellenállás után harcra vonulnak vissza Mogadiscio felé.

Német repülőhadtest támadásai Málta ellen és a Földközi tengeren

A német véderő főparancsnoksága jelenti: Egy gyorsnaszád az angol part közelében elsüllyesztett egy 4000 tonnás kereskedelmi gőzöst. Légi támadások során elsüllyesztettek egy őrhajót és egy 2000 tonnás kereskedelmi hajót, egy másik nagyobb kereskedelmi hajót súlyosan megrongáltunk.

Könnyű repülőgépek támadást intéztek a délangliai repülőterek ellen és jelentős pusztítást vittek véghez. Az olaszországi németrepülőhadtest na-

gyobb harc és zuhanó kötelékei Geisler repülőhadtest vezetésével és olasz vadászgépek kíséretében sikeres bombatámadást hajtottak végre Luca repülőtere ellen a Málta szigetén. Tíz ellenséges repülőgépet a földön megsemmisítettek, többet megrongáltak, legénységi színeket és tartályokat lángborítottak. A légi harcok során német vadászok négy és az olaszok két ellenséges gépet lelőttek. A Földközi-tenger felett német gépek elsüllyesztettek egy

vitéz Fejér Acany Bika étterme naponta nyitva éjjel 2 óráig.

1941. március 1-től, szombattól esténként

Szalay László

a rádió kedvence énekel

Balázs Kálmán

a rádióból ismert cigányzenéjére.

Elegáns vacsorázó hely.

A Fehér Szalonban

Békési duója, slágerdalok, pompás hangulat,

t á n c.

5000 tonnás hajót és Töbrük kikötőjében egy torpedórombolót bombáztak. Az elmúlt éjjel sikeres repülőhadtest intéztek Cardiff repülőtere ellen. Vadászgépeink megbiásították az angolok Calais ellen megkísérelt támadását. Hat gépet veszített az ellenség.

A mára virradó éjszaka Nyugat-Németországban tervszerűen bom-

bákat dobtak le, néhány polgári egyen meghalt. Műrdels német ezredes 60-ik légi győzelmét aratta.

Londomból jelentik: A repülésügyi miniszterium közlése szerint szokalmatlan nagy arányokat öltöttek esőtörték éjszaka a légi támadások, Anglia déli fele majdnem egész éjszakán át bombatűz alatt állott.

Olasz hيرادás szerint az angol anyakirálynő Amerikába utazott

Allítólag magával vitte a koronaékszereket

Róma, febr. 27. A „Popolo di Roma” azt a londoni értesülést közli, hogy Mary anyakirálynő és a királyi pár két leánya a koronaékszerekkel együtt Amerikába utaznak. A lap szerint Halifax amerikai útjával kapcsolatban számos

titokzatos körülmény merült fel s ez az értesülés most megoldja a rejtélyeket.

A királyi család említett tagjait és a koronaékszereket a George V. nevű esatahajó szállította az Újvilágba.

A gázháború lehetősége

Angol részről nagy érdeklődés tapasztalható a gázháború kérdése iránt, — mondják Berlinben

Berlin, február 27. Német katonai szakkörökben rámutatnak arra, hogy angol részről az utóbbi időben nagy érdeklődés tapasztalható a gázháború kérdése iránt. Londonban igen behatóan foglalkoznak ezzel a lehetőséggel. Németország figyelmét nem kerülte el, hogy Wendel Willkie angliai tartózkodása során egy vegyszeti gyárat is megtekintett, de még nagyobb figyelmet keltett az a hír, hogy az Egyesült Államokból egy neves kémiai szakértő

utazott most Nagybritanniába. Az angol sajtó és az angol hadvezetőség is széles körben foglalkozik a gázháború kérdésével. Londonban ezt azzal indokolják, attól tartanak, hogy Németország áttér a hadviselésnek erre a formájára. Illetékes német helyen ezt az indokolást a leghatározottabban viszaautasítják, de hozzátézik: a legnagyobb éberséggel kísérik az angoloknak a gázháború kérdése körül tapasztalható serény tevékenységét.

A rendőrség összeütközése Amsterdamban rendzavarókkal

Hat ember meghalt, több könnyebben megsebesült

Amsterdam, febr. 27. (Német TI) Amsterdamban kedden és szerdán rendőrségi rendszabályokat hajtottak végre, hogy közrekerítsék az egyik rendőrorjárat elleni éjszakai támadás tettesét, valamint egy zsidó titkos klub tagjait. Elközben összeütközésre került a sor

rendzavaró elemekkel. A rend helyreállítása közben a rendzavarók közül hat meghalt, több pedig súlyosan és könnyebben megsebesült. Azok közül, akik a rendzavarásokat okozták vagy azokban résztvettek, a rendőrség többeket őrizetbe vett. (MTI)

A képviselőház formális ülése

A képviselőház tegnap rövid, formális ülést tartott. A pénzügyminiszter két törvényjavaslatot nyújtott be. Az egyik a Német Birodalommal 1938. december 10-én kötött adóügyi pótegyezmény be-cikkelyezéséről szól, másik Wintershall berlini cég által alakítandó magyar részvénytársaság részére biztosított adó és illetékkezdvezményekre vonatkozik.

Az elnök napirendi javaslata szerint a Ház legközelebbi ülése március 6-án lesz.

— Kuzmányi György nagyváradi főmozdonyvezető érdekes találmánya szabadalmaztatását kérte. Évekig tartó kísérletezés után sikerült olyan olcsó

és könnyen hozzáférhető szer készítenie, amely egyszerű megakadályozza a kazánköképződést, másrészt a már meglevő kazánkövet feloldja anélkül, hogy a csövekben, vagy magában a kazánban kárt tenne. A találmányt évtizedes gyakorlati alatt kipróbálta.

Időjárás

A Közép-Európa felett kialakult le szálló légmozgás derült időjárást okozott. Kissé felhősebb idő csak hazánk északkeleti részén volt.

Jóslás: Gyengébb északi, északkeleti szél, kevés felhő, helyenként ködképződés. Éjjel elég erős fagy. A nappali felmelegedés kissé erősödik.

HUNGÁRIA

filmszínház.

Ma először: Frank Borzage, a világhírű mester-rendező új, remek alkotása: a

„Pekingi lány”

Főszereplők:
DOROTHY LAMOUR, AKIM TAMIROFF és JOHN HOWARD.

Előadások: d. n. 5, 7, 9 órakor!
H i r a d ó!

Csokonai védelmében

Az „Új idők“ folyó évi 7. (1941. II. 16) számában „A poétás malac“ címen egy kis elbeszélés jelent meg, melyben Szép Ernő debreceni diákveinek derűs emlékeit eleveníti fel az ő könnyed tollával. A kis elbeszélésbe beleilleszti Csokonait is, akit nem ugyan a maga, hanem L. nevű piarista tanára nevében úgy tüntet fel, mint az alkohol rabját, mint aki élete utolsó éveiben „kocszmárokocszmára járt“ és mint akinek nem annyira az apjától örökölt tudóvsz, mint inkább a mértéktelen ital okozta kora halálát.

L. piarista tanárral, mint ismeretlen emberrel nem szállok vitába, de Szép Ernőnek, aki haidani tanárának felfogását magáévá látszik tenni, határozottan ellene mondom. Egy félszázad óta foglalkozom Csokonai életével és munkájával, elolvastam Csokonairól szóló számtalan értekezést, Kazinczy nekrológjától kezdve (1805.) — mondjuk — Kosztolányi jellemrajzáig (1934.) — és mindezek alapján kijelenthetem, hogy Csokonait alkoholistának mutatni be — nyhén szólna — legalább is költői túlzás.

Abból, hogy az adomabeli debreceni tivis a maga malacát, amely betegségében inkább inni akart, mint enni, poétásnak nevezte, Csokonai iszákos szenvedélyére következtetni éppen annyira beletűzköz a hiteles történetírásba, mint a Hatvani professzorról szóló mondák nyomán azt állítani, hogy Hatvani vérről pecsételt szerződést kötött az ördöggel.

Kardos Albert.

Régi perlekedők Debrecenben

Debrecen város történelmi adataiban gazdag levéltára nemcsak országos jelentőséggel bíró hatalmas anyagot tár a búvárnak el, hanem a város östörténetének is dús forrása. Igen érdekes a szabad királyi városi rangra emelt Debrecen életének első évről szóló névtelen szerző tollából származó napló, amely 1696—1700. éveknek minden napját ismerteti. Állítólag a szorgalmas napló szerkesztője Méral István, Debrecen másodjegyzője volt, akit korának érdemes pennaforogatói közé lehet sorozni. Maga a napló 130 oldalra terjed és az eseményeknek gazdag adattára.

Ebben találunk egy feljegyzést 1696 március 21-éről, mely röviden arról szól, hogy a Bernát János elleni ügyben Merkő Jakab prokátort a város Debrecenbe hozatta. A Bernát-ügy nagyon érdekes dolog. Jenel Bernát János gazdag és előkelő debreceni kalmár volt, a szenátusnak tagja. Bihar vármegyénél valamely tisztséget nyervén, éles viszállyal keveredett Debrecen magisztrátusával. Az volt a viszály oka hogy Bernátot debreceni jóságai után a város igazságtalanul és jogtalanul adóztatja meg. Éveken át nem fizetett adót, sőt az egész tanácsot és a választott hites közönséget egyenként és összesen, egész háza népével együtt becstelentette: német és magyar urak előtt megrágalmazta.

Ezért a város tanácsa Bernátot 100—100 forintból álló, de összesen 2 ezer forintosra is többre terjedő bírságban kívánta elmarasztalni. Viszont a tanács is megtagadta a különféle vásárlásokból eredő 11,097 forint követelés megtérítését, illetve kifizetését Bernát részére.

Bernát János a pör súlyos következményétől megijedt és ezért magas protektorokat keresett. Talált is két nagyváradit urat, Benkovic Ágost püspök és Philippus Jacobus de Porta tiszántúli commandáns személyében. Sikertől is a két közbenjárónak egyezséget kötött. Bernát és felesége, valamint fia megjelentek Debrecenben és ünnepélyesen megkövették a nemes tanácsot és a város közönségét. Majd a város visszavonta ellenük a rágalmozási pert.

Igen ám, de Bernát János ebbe nem tudott belenyugodni. — Megbánta az egyezséget és a városból végleg elköltözött. A tárnoki széknél újabb bejelentést tett Debrecen tanácsa ellen. Évekig húzódtott a nehéz ügy, mely aztán ismét, de végleges megegyezéssel végződött.

A napló a legrészletesebben közli a napi időjárást. Azt írja, hogy februárban semmi hó nem volt, március elején napokon át rettenetes erejű északi orkán dühöngött. A hó végén hatalmas árgatag, szél, hó, fagy és eső volt, — amely a kivitavasodást erősen gátolta.

Megemlíti még a diárium írja, hogy aicsenedesedett az idegen országbéli aranypénzek behozásának tilalma. — A

szigorú rendelet kimondja, hogy aki ezen aranypénzek elcserelését, vagy adását, vételét megseleksi annak minden jószágát elkoboztatik. Az, aki a „sf-

bol“ feljeli, az elkobzott összeg felét kapja. A siberék abban az időben főleg görög kalmárok voltak, akiknek a gyülekező helye Debrecen volt. (b. s.)

Március 15-ig meghosszabították a jövedelem- és vagyonadóbevallás határidejét

Az életbelépett új adótörvénnyel kapcsolatban új adóbevallási űrlapok csak elkésletten készültek el. Február 1-től február 28-ig kell rendes körülmények között az ilyen bevallásokat benyújtani, de az idén az adóhivatalok csak elkésletten kapták meg a bevallási űveket, Debrecenben például csak február 24-én, úgyhogy 25-től kezdődően került csak kiosztásra. Nagy tumultus volt emiatt az adóhivatalban, ami a tisztviselők és érdekeltek közönség türelmét is alaposan próbára tette. Felmerült az az ötlet, ezeket az adóbevallási űveket lehetne trafikok útján árusítani, mint az értékkékek. A közönség könnyebben férne hozzá, viszont az adóhivatalban is mentesülne a kiosztás tumultuózus jelenetekkel járó munkájától.

Debrecenben csak három nap állt a közönség rendelkezésére,

hogy a bevallási űveket beszerezze, kitöltse és beadja. Ez az idő kevés, viszont az eredeti szabályok szerint február 28-ika után történő beadásra két pengős okmánybélyeggel ellátott kérvényben lehet halasztást kérni. Ami újabb kiadást jelentene.

A budapesti Kereskedelmi és Iparkamara az űrlapok elkéslet kiadására tekintettel kérte a pénzügyminisztert, hogy hosszabbítsa meg az adóbevallás határidejét. A pénzügyminisztériumban megértéssel fogadták a kérést és közölték, hogy a miniszter a bevallási határidőt március 15-ig meghosszabbítja. Múltányos esetben ezen túl is kapható engedély a későbbi, március 31-ig történő beadásra, ezt azonban egyenlőre kell kérni két pengős okmánybélyeggel ellátott kérvényben.

Megindult Debrecenben a szervezkedés a Női Önkéntes Honvédelmi Szolgálat érdekében

A Női Önkéntes Honvédelmi Szolgálat szervezésére a Tiszántúlon a MANSZ kapta meg illetékes helyről a megbízást és ezért a munkálatozókat már megindították, hogy minél eredményesebb legyen a jelentkezés. Csütörtökön délután a MANSZ helyiségeiben gyűltek össze Debrecen női társadalmának szervezeteinek, egyesületeinek vezetői, hogy meghallgassák a női honvédelmi szolgálat céljáról az előadást és atvegyék a szervezésre vonatkozó utasításokat. Lossonezy István főispán felesége tartotta a megnyitó beszédet és megleghangú köszöntőjében hívta fel a figyelmet a nagyfontosságú honvédelmi munkára.

Dr. Bacso Jenőné szakelőadó mely hatást keltő beszédében változta a női honvédelmi szolgálat lényegét és felhívta az egyesületek vezetőit, hogy minél többen jelentkezzenek a szolgálatra, mert még most lehetőség van arra, hogy olyan beosztást kapjanak, mely megfelelő kívánságaiknak, mert később ha a rendelet megjön, akkor oda osztják be őket, ahova

akarják és nem lehet majd válogatni a munkakörben. Az egyesületek tagjai részére jelentkezési űveket készítenek és úgy adják át majd a jelentkezőknek a MANSZ vezetőségének.

Dr. Bacso Dezsőné előadásában rámutatott arra, hogy ezideig 200 asszonyt és leányt írtak össze, de sokkal többen kell jelentkezni honvédelmi szolgálatra. Példának említtette fel a finn asszonyokat, akiknek honvédelmi szolgálata 90.000 nőt foglalt magában. A nők az egész világon kiveszik a részüket a honvédelmi munkából. Kaliforniában a nőknek légi rendőri szervezete is van. Törökországban, Oroszországban, Kínában, Angliában igen kiterjedt a nők munkaköre, melyet vállaltak a honvédelem terén. Oroszországban talán a legszélesebb területen dolgoznak nők, mert a gyalogság, lovasság és repülőszolgálat kereteiben is kiképzett csapatok vannak.

Dr. Bacso Jenő egyetemi tanár feleségének előadását a természetzsűfolásig megtöltő hallgatóság hálás tapsokkal honorálta.

NAGYVÁRAD KULTURÜNNEPE LETT A SZIGLIGETI-SZOBOR VISSZAHELYEZÉSE

Nagyszabású irodalmi est a várad Szigligeti Színházban.

Nagyvárada, február 27. (Saját tudósítónktól). A román megszállás idején, alig három esztendő idegen uralom után, Nagyvárada város akkori román vezetősége eltávolította a város legjobb helyén álló Szigligeti Színház előtt, ekkor már csaknem tíz év óta magas talapzaton álló meliszobrot Szigligeti Endrenek, aki Szathmáry József név alatt Nagyvárada szülője volt. — A szobor Margó Ede műve és a színház előtti kis parkban valóban méltó helyen állott. A város román vezetősége előbb elhelyeztette a szobrot, jó távol a város közepétől a Schlauch-térre, — aztán pedig, amikor valamennyi magyar felírás emléktáblát el kellett tüntetni a város utcáiról, elhurcolták a szobrot a Schlauch-térre is és a Szigligeti Társaság intervenciójára múzeumba került. Néhány nappal ezelőtt aztán visszaállították eredeti helyére, ahol eltávolítása óta a román megszállás végéig, néhai Mária román királyné szobra állt.

A Szigligeti-szobor visszahelyezése, illetve a városnak való újbóli átadása, lelkes kulturális ünnep keretében ment végbe csütörtökön dében. A remek tén, a színház előtt, amelynek homlokzatán már hetek óta újból büszkén ragyog az aranyló felírás: „Szigligeti Színház“ és tetején pedig a tévgei napfényben nemzeti zászlót lobogtat a csipős szél, nagy tömeg gyűlt össze az ünnepélyre és megjelentek a középiskolák növendékei is tanáraik vezetésé-

alatt. Ott volt az ünnepélyen Gulácsy Irén kiváló budapesti írónő és Dutka Ákos jeles költő is.

Pontosan 12 órakor érkezett meg a ténre dr. Hlatky Endre Nagyvárada város főispánja és dr. Soós István polgármesterrel élén a város vezetősége, — Tabéri Endre, a Szigligeti Társaság ügyvezető elnöke hosszabb beszéd kíséretében átadta a szobrot a városnak. Gulácsy Irén ezután elhelyezte a Szigligeti Társaság koszorúját a szobor talapzatán. A koszorún ez a felírás olvasható: „Allj itt mindörökké“.

A színház énekkara Szigligeti „Cigány“ából adott elő ezután egy dalt.

Dr. Soós István polgármester nagy tetszés mellett elmondott beszéddel vette át a szobrot a város nevében és rámutatott arra, hogy a nagyváradi színházban az idegen kultúra nem tudott gyökeret verni, mert ebben a színházban másnak, mint magyar kultúrának nincs létjogosultsága, kívánja, hogy minden magyar ember szívében maradjon meg örökre a magyar kultúra szeretete.

Sármágy Miklós, a színház művésze szavalta el ezután Tompa „Madár fiához“ c. költeményét. A művészi szavalt után Putnik Bálint szingizgató szintén koszorút helyezett a szobor talapzatára, a színház nevében.

A lelkes szép ünnepély a Hinnusz el-énekülésével ért véget.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

A SZIGLIGETI TÁRSASÁG IRODALMI ESTJE

Este a színházban tartotta meg a Szigligeti Társaság nagyszabású irodalmi estjét, amely első volt a magyar uralom újbóli bekövetkezése óta Nagyváradon. Az est valóban fényes és nagy kultúrinnepé magasztosult. A színház nézőtere zsűfolásig megtelt előkelő közönséggel és azoknak, akik huszonkét évi elnyomásban éltek ebben a mindig magyar városban, különösen nagyon jó esztől látni a magyar ruhák felvonulását és érezni a magyar szívek összedobbanását.

Dr. Némethy Gyula prelátnak kanonok, a Szigligeti Társaság elnöke magas színvonalú, szinte klasszikus szépségű beszéddel nyitotta meg frenetikus taps között az est műsorát.

Dr. Hlatky Endre főispán, tiszteletbeli elnök „Váradnak és bihariak a trianon Magyarországon“ címmel tartotta meg magas színvonalú előadását, amely visszaemlékezéseivel nagy és mély hatást váltott ki.

Utána Peredi György és Papp Lajos szerepeltek, majd pedig H. Csighy Ella művészi énekszámát következtek, dr. Oláh Béláné remek zongorakísérete mellett.

Gulácsy Irén, a kiváló fővárosi írónő, aki Nagyváradról származott el „Öszszekötő tisztként“ címmel tett, tಂಬol tetszenyivánítások mellett vallomást az anyaország és Erdély szelleméről.

Dutka Ákos „Várad glóriája“ címmel tartott költői szépségű visszaemlékezést a régi „békebeli“ Várad multjáról. Előadása természetesen nagy sikert aratott Végül Nadányi Zoltán költeményéből adott elő. o. b.

A magyar és német tanítószög anyagi helyzete és a többbezeréves magyar rovársírás a Gönczy-előadások sorában

Nem sokan tudják városunkban, hogy a hajdúvármegyei és debreceni tanítók Gönczy helyiségében (Burgundia és Csapó ucca sárok, ipariskola III. emelet) hétről hétre milyen értékes munka folyik. A tanítószög kiváló tagjai nemcsak tanügyi, hanem általános érdekű kérdésekről is komoly felkészsűltésű értékes előadásokat tartanak az érdeklődők számára. Ezek közül az előadások közül — bár a munka még csak nemrég kezdődött — már különnyomatban a sajtó is közreadott egyet.

Legutóbb dr. Ormós Pál ref. igazgató-lanító ismertette a német tanítószög anyagi helyzetét és rangsorolását a legújabb német szakfolyóiratok és tudósítások alapján. Az előadottakból megállapítható, hogy a német tanítószög egész fizetésűgye jóval szociálisabb alapokon épül fel s a családvédelem elve is igen szembeötlően érvényesül a magyar tanítószög dotálásához viszonyítva.

A tanulságos ismertetést a hallgatóság nevében Molnár János központi igazgató, a Gönczy Egyesület elnöke köszönte meg.

A következő alkalommal, március 3-án, hétfőn délután 5 órakor Mátyás József gör. kat. tanító tart igen érdekesnek ígérkező előadást „Ösünk írása“ címmel a többbezeréves magyar rovársírásról, mely a magyarságunk világviszonylatban is érvényes ősi kultúrfejlődését tanúsítja. Magyar gyermekek rovársát (tollal és rovópálcán) is módjában lesz látni a közönségnek a megismerkedni ösünk kezvonásával.

Az előadásokon vendégeket is szívesen látnak és szeretettel várnak. Belépődíj semmi címen nincs.

METEOR MOZGO műsora:

PROLONGÁLVA, így ma utóljára: „KIRCHFELDI PAP“

Holnap: PÁRISI LÁNYOK.

A Debreceni Sakk Kör házi versenye

A harmadik és negyedik forduló

Fokozódó érdeklődés mellett folyik a Sakk-Kör házi versenye a Gambrinus különtermében. Hogy a hasonló gyakorlati mérkőzésekre milyen nagy szükség van, azt a kiváló versenyzők gyenge fajsúlyú játszmái bizonyítják. Tréninghiány okozta elcsúszások, hibás kombinációk, kiengedett nyereségek jellemzik a fordulót. A sarmadik „menetben” remis állásban függőben maradt a Kónya—Ifj. Petri játszma. Nagy E. mint sötét nyert a durva hibát vétő Horai ellen. A Tóth E.—Fejér Gy. porosz huszár megnyitását játszmát a sokáig jobban álló Fejér Gy. vesztette el. Csöcsits Réthy-megnyitását játszmában simán nyert Hajdú ellen. Súlyos elnézés miatt vesztett Radvánszky dr Boczkó ellen.

A 4. fordulón Horai biztosan győzött Hajdú ellen. Szerencsés eseményhez jutott Ifj. Petri dr Kocsissal szemben. Dr Boczkó mint világos vesztett a szicíliai védelmet választó Csöcsits ellen. Döntetlent ígérő állásban függőben maradt a Tóth E.—Kónya játszma. Végül aránylag könnyen nyert Fejér Gy. Radvánszky ellen.

Az ötödik forduló hétfőn kerül lebonyolításra s annak lejátszása után a verseny állását is közölni fogjuk.

Dr Sztelho Zoltán egyetemi tanár előadása Bártfáról

A Népszerű Főiskolai Tantolyamon esütörtökön délután a Déri-múzeum előadótermében, dr Sztelho Zoltán egyetemi ny. r. tanár tartott előadást Bártfáról.

Az illusztris előadó legelőbb is rámutatott arra, hogy Bártfa alapítását a historikusok pontosan megállapítani nem tudják. Valószínűleg hittérítő szerzetesek alapították a ma is létező cisterciata klostrom környékén. Ez valamint a város főterén épült templom körül letelepedett telepések voltak Bártfa alapítói. Ezek a telepések bárdokkal felfegyverkezve voltak a védelemhez annak a múltjának, amely a duklaj szoroson át vezetett ki hazánkból Lengyelországba. Sok történelmi esemény játszódott le ezen a fontos gazdasági jelentőségű és nagy stratégiai fontosságú úton. Bártfa ősi lakossága a tatárjárás után megsemmisült, vagy legalább is nagyon megapadt és azoknak a helyét német telepések foglalták el, akik a bárd szó német fordítása alapján képzett Barde szóból nevezték lakóhelyüket Bártfeldnek.

IV. Béla királyunk alatt már létező város volt Bártfa, amely 1352-ben Nagy Lajos által köfallal vértett körül és a bástyákkal megerősített városvédő falak várszerűen védtek Bártfát. A bástyákat a tanácsnokok vezetése alatt védtek a városi polgárok. 1385-ben az elharapódzott rablások leküzdésére Bártfa pallosfogót nyert. Itt tartotta Zrínyi Ilona I. Rákóczi Ferenczel esküvőjét 1600-ban, innen ment a fejedelmi lényvel berendezett Zboróra, a Rákócziak kedvelt kastélyába.

Gazdag és dicsőséges a múltja Bártfának. Sok helyen megmaradtak a régi városfalak és néhány bástya is épségben állotta ki a századok viharát. Vanak bástyák amelyek lakóházakká átalakítva ma is kedves otthon nyújtanak.

A felvidéki reneszánsz klasszikus emléke a városháza, amely ma a sárosmegyei múzeumnak nyújt otthont. Sok kedves inkább lokális vonatkozású emléket őriznek a múzeumban. Itt külön szobában őrzik Kéler Béla zeneszerzőnek különböző ereklyeszámába menő relikviáit, mint érdemrendek, oklevelek, kéziratok stb.

Az előadást harminckét különböző Bártfa szebbnél-szebb épületeiről felvett színes diapositív vetítése egészítette ki. Az egybegyűlt nagyszámú közönség mindvégig nagy érdeklődéssel hallgatta az előadást és előadót végül lelkesen megtapsolta.

Halálgrást követelt el a harmadik emeletéről Czeizler Józsefné 65 éves úriasszony, a budapesti Rózsa utca 80. számú ház lakója. A korlátot át az udvarra vetette magát, borzalmasan összeszerencselt tagokkal holtan került el. Öngyilkosságának okát nem tudják.

Csányi Mátyás szegedi ügyvédet és édesanyját agyonverte egy rabló

SZEGED, február 27. A belváros közepén Csányi Mátyás ügyvéd, gabonakereskedőt és édesanyját. Csányi Sándornét ismeretlen tettes esülőrtök délután lakásukon agyonverte. A gyilkosságot az időközben hazatérő házvezetőnő, Haviczki Mária fedezte fel, aki azonnal értesítette a rendőrséget.

A nyomozás eddigi adatai szerint a gyilkos a házbeliek szerint több ízben és délután is kereste Csányiékát, Belépve az ebédlőbe, ahová Csányi Mátyás vezette, egy franciakulcsaj az ügyvédre támadt s agyonverte vele úgy, hogy arcát csaknem a felismerhet-

tellenségig elborította a vér.

A zajra siethetett elő a másik szobából az édesanyja. A gyilkos szintén a francia kulcsaj támadt az idős hölgyre, aki úgy látszik menekülni igyekezett, de a gyilkos az előszobában utólérte és még több csapást mért rá úgy, hogy az öregasszonyt véreben fagyva itt találták meg holtan.

A gyilkos ezután a lakás kirablásához fogott hozzá, de ebben megzavarták s így az eddigi megállapítás szerint csak egy serleget vitt magával. A rendőrség széles körben folytatja a nyomozást.

Zsirtekészletek és sertések kötelező bejelentése

A m. kir. közellátási miniszternek a Budapesti Közlöny 1941. évi január hó 23-iki számában megjelent 5700—1941. K. M. sz. rendelete folytán minden kereskedő, iparos és más sertésárak árusításával, raktározásával és feldolgozásával foglalkozó vállalkozó, illetőleg üzem eddig tett hasonló bejelentéseire tekintet nélkül köteles sertés, zsír, szalonna, sózott szalonna, hájkészletét a mennyiségre való tekintet nélkül minden hónap első és nyolcadik napja között a hónap első napján fennálló állapot szerint bejelenteni. Nem esnek bejelentési kötelezettség alá a füstölt, paprikás, sült és esemeszalonnafélések, valamint az egyéb állati, vagy növényi zsírok sem. Magánháztartásoknak bejelentést tenni nem kell.

Mindenki köteles a birtokában levő kettő darab, vagy azon felüli számú hízó sertést és két darab, vagy azon felüli számú hizlalásra szánt hat hónapnál idősebb sertést azok súlyának megjelölése mellett minden hónap első és nyolcadik napja között a hónap első napján fennálló állapot szerint bejelenteni és pedig:

Ipari sertéshizlalóknak, továbbá olyan mezőgazdasági üzemeknek, ahol sertésnyésztással nem, csak hizlalással foglalkoznak, továbbá gazdálkodással nem foglalkozó magánháztartásoknak be kell jelenteni az olyan sertése-

ket, amelyek tízhetes koron felül vannak.

Úgy a zsirkészlet, mint a sertések bejelentését a közellátási ügyosztály termelői irodájában (Dobozói útjártó földszint) az előírt úrlapon kell megtenni. A bejelentés a bejelentésről indigómasolatot kap, amelyet saját igazolására megőrizni és minden további bejelentésnél bemutatni köteles.

Rendelhetlen előírt bejelentéseket minden hónapban meg kell tenni, akkor, ha az előző havi bejelentés adataiban változás nem állott elő.

Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik a 2520—1940. M. E. számú rendelet 8. §-ának 1. bekezdésében meghatározott kihágást követi el és az ott megállapított büntetéssel büntetendő aki: az 1. § rendelkezéseinek megszegésével a birtokában lévő zsirt, illetőleg sertést a megállapított határidő alatt be nem jelenti, vagy a valóságnak meg nem felelő adatokat jelent be. A pénzbüntetésre, az elkobzásra és a kihágás miatt eljáró hatóságnak 2520—1940. M. E. sz. rendelet 8. § 2—4. bekezdéseiben foglalt rendelkezések az irányadók. E rendeletet azzal leszem közhírré, hogy annak végrehajtását a magam részéről is ellenőriztetem s a bejelentés elmulasztásával szemben a törvényszerű eljárás folyamatba fogom tételni. Lossonezy István sk. főispán, közellátási kormánybiztos.

Rendelet a bibliakörök zavartalan működéséről

Budapest, február 27. A belügyminiszter arról értesült, hogy a református bibliakörök működése zavartalanosságának biztosításáról 1932-ben kiadott körrendeletet az alsóbbfokú közigazgatási, valamint a rendőrhatalások közül igen sokan nem ismerik s így, vagy egyáltalán nem engedik meg ezeknek a bibliaköröknek működését, vagy pedig azt a legnagyobb mértékben meghiúsítják. Ez okból a belügyminiszter most újabb rendeletet adott ki, amely ezeket mondja: A bibliakörök minden esetben a gyülekezet lelkészének s presbiteriumának vezetése és felügyelete alatt, vagy legalább is azok tudtával működnek. Gyűléseiket leggyakrabban egyházi hivatalos helyiségekben tartják, sokszor azonban éppen mert esaládon belüli vallásos élet elmélyülése céljából az egyháztagok házaiban házi istentiszteletek formájában is. Minthogy — mondotta a miniszter — arról szereztem tudomást,

hogy egyes alsófokú hatóságok a protestáns egyházak keretén belül alakult ilyen társulásoknak kizárólag a hitélettel kapcsolatos összejöveteleket és működését hol az egyesületi, hol a gyülekezet jogszabályok hatálya alá esőknek tekintik és a jogszabály alapján megteremtett eljárásokat is tettek folyamatba. Felhívom az összes másodfokú rendőri hatóságokat, utasítsák alárendelt hatóságait, hogy a protestáns egyházak törvényben biztosított autonómiájának kerete között végzett s vallásos élet elmélyítését szolgáló hitéleti és lelki munkát, amennyiben szükségképpen összejövetelek formájában történik is, jogköriükbe ne vonják. Ha mégis kételyük merülne fel, hogy valamely adott esetben van-e oka közigazgatási hatóság közbeavatkozására, illetve intézkedésére, mindenképpel szereztek be az illetékes lelkésztől, vagy presbiteriumtól a szükséges tájékoztatást.

Gyáripari értekezlet

Budapest, február 27. A kereskedelmi miniszteriumban szerdán gyáripari értekezlet volt, dr Laky Dezső közellátási miniszter elnöklésével. Az értekezleten megjelent a bőr-, a tégl-, a tej-, a sörmalata-, az édesipar, valamint a nyomdai par több képviselője.

Dr Knob Sándor, a GYOSZ igazgatója az értekezleten az egész gyáriparat érintő árkérdés ügyében kérte a munkabérek emeléséből származó költségtöbblet rendezését.

Laky Dezső közellátásiügyi miniszter válaszában közölte, hogy az előkészületben levő árrendezések során komoly megfontolás tárgya lehet a munkabérek múlt évi évi emelkedése és ez az iparra általában áll. Az egész ipart legfontosabb érintő problémák közül a legfontosabbnak most is azt a kérdést látja, hogy az ipar a fokozottabban igénybevett

gépi berendezéseket miként tudja felújítani és ezenfelül a termelés fokozásához szükséges új beruházásokat végre lehet-e hajtani. A nyersanyagproblémakon kívül fontos kérdés mindenesetre a tökeszerzés lehetősége. Valószínű, hogy azokban az iparágakban, ahol a nyersanyag miatt forgótökek szabadulnak fel, a tökeszerzés egyszerűbb más iparágakban, ha szükség van rá egyéb eszközökhöz is kell folyamodni. A közellátásiügyi miniszter szerint az egyes iparágak termeléséhez igazodó kalkulációs sémák felállításával olyan árszabályozási rendszer építhető ki, amely mellett az ármegállapítások részben automatikusabbakká, részben gyorsabbakká válnának és illy módon az árelőírórsz országos kormánybiztosának feladata fokozottabban az árszabályok betartásának ellenőrzésére irányulhatna.

A miniszter hangsúlyozta, hogy még szükségesnek tartja annak a régi gondolatnak a megvalósulását, hogy az egyes iparágakat közgazdasági revízióknak is alá kell vetni. A revízió során az árkérdésen túlmenően felderítenék az egyes iparágak helyzetét, a számításba veendő különböző gazdasági szempontokból.

Az Orvosegyesület tudományos ülése

A debreceni Orvosegyesület legnap délután a belklinikai tantermében tartotta tudományos ülését. A közönség soraiban ott voltak: dr Hüti Tivadar, aki most érkezett haza Bécsből, dr Fernet Béla, dr Bókay Zoltán, dr Went István, dr Orsós János Imre és dr Sántha Kálmán professzorok. Az üléselelnöki tisztet dr Kettesy Aladár töltötte be, ő nyitotta meg az ülést. Dr Szelezky Gyula az elmeszesedés egy ritka esetét mutatta be alapos felkészültséggel, majd Ifj. dr Pap Károly ismertette egy újszerű izületújra-képzést elősegítő készületet. E műszer segítségével az izületi műtétet átesett beteg a műtét utáni napokon fokozatosan mozgathatja az izület által összekapcsolt eszontokat.

Az ülést dr Almássy György a gyomor és nyombél vizsgálatában a frontális átvilágítás jelentőségét fejtegette meg értékes és magasszínvonalú előadásban.

Az előadást vita követte, majd dr Kettesy Aladár bezárta az ülést.

Az olasz rizs ára

Az ellenőrzés országos kormánybiztos megállapította az Olaszországból behozott úgynevezett Karolin legmagasabb malmi, nagykereskedői és fogyasztói árát. A rizs fogyasztói ára zárószalaggal ellátott 1 kg-os esomagolásban Budapestben és a környező községekben legfeljebb 180 fillér, egyebütt pedig a fővárostól való távolság szerint 184—194 fillér.

A körülrárt Kalocsa helyzete

BUDAPEST, február 27. Benezos Miklós államtitkár, árvízvédelmi kormánybiztos február 27-én este a körülrárt Kalocsa árvízszüntetési helyzetéről:

— Bár az északi oldalon lassú apadás észlelhető, még mindig nehéz a helyzet, mert a városban mindenütt felfakadó talajvizek kellemetlenkednek. A városháza központi fűtést be kell szüntetni, mert a kazánt elérte a víz. Gyógyszereket Fajsz és Dunsok községekbe a Vöröskereszt mentőszolgálat repülőgépeken küld. Az apostagi gátszakadások közül hátrémban a töltés építését már megkezdtük.

A Petőfi Társaság tagválasztó közgyűlése

Budapest, február 27. A Petőfi Társaság esütörtökön délután tartotta tagválasztó közgyűlését. A társaság egyhangúlag tiszteletbeli tagokká választotta: Ravasz László ref. püspököt, Véghváry-Remenyik Sándort, a neves erdélyi költőt és Voinovich Géza felsőházi tagot, a Tudományos Akadémia főtákarát. Tagokat a társaság nem választott, csupán az eddigi hat levelező tagot: Gyulay Farkast, Gyalay Domonkos, György Lajost, D. Jánosy Bélát, Kristóf Györgyöt és Nyireő Józsefet rendes tagokká.

— Öngyilkos tisztviselő. A MFTR elnöki osztályának egyik tisztviselője, — Hartay Mihály 40. éves tisztviselő hivatalában öngyilkosságot szándékolt fűbe-lötte magát.

Különleges
női bőrkésztyük
Tóthfa ussynál
PIAC UCCA 40.
Férfi bőrkésztyük nagy
választékban.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda.
 Debrecen, József kir. herceg uccá 1. szám.
 Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás).
 Éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
 3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
 félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
 Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata febr.
 22-én reggel 8-tól, márc. 1. reggel 8-ig:
 „Mégváltó” Plac uccá 18. telef. 14-69.
 „Muraközy”, Plac u. 72. telefon 37-33.
 Boesky” Cegléd u. 22. telefon 29-14.
 „Csokonay” Mester u. 43. tel. 10-15.
 „Árpád fejedelem” Csapókeret, János
 uccá 44. szám.

Hősök naplója

DEBRECENI HONVED-SZAKASZVEZETŐ HÓSTETTE

— 1915 február 28. — A volt 20. honvéddadosztálynál ezen a napon, a Mezőlaboratórium délnyugatra fekvő Korumka hegyhátán végrehajtott támadás alatt, különösképpen Jenei József volt debreceni 3. honvéddalozgatóerővel szakaszvezető vitézkedett, aki egy az ezred oldalában fekvő fontos magasságot ismételtén megújított rohamok árán elfoglalt és azt az orosz tülerők valamennyi ellentámadásával szemben birtokában meg is tartotta. Mivel ennek az ezred harca keretében igen fontos kihatásai voltak, elismerésképpen az arany vitézségi éremmel tüntették ki Jenei szakaszvezetőt.

— A debreceni egyetemen tanítják a szerb-horvát kiegyezést. 1939 nyarán jött létre a szerb-horvát kiegyezés, amely a mai Jugoszlávia életének egyik döntő fontosságú eseménye volt. Dr. Kovács Andor, a debreceni Kisebbségi Intézet igazgatója, jogi kari professzor, most heti kétórás kollégiumban éppen ezt a szerb-horvát kiegyezést ismerteti. Mint ismeretes Kovács professzor Jugoszláviának egyik legalaposabb ismerője.

— Ravasz Gizella és dr. Kun Sándor előadása az Anyák Iskolájában. Ma, pénteken délután 5 órakor a MANSZ, Plac uccá 36. szám alatt levő otthonában tartják meg az Anyák Iskolája záróelőadását. Ravasz Gizella igazgatótanárnő „A gyermek okos nevelése a serdülés útvesztőiben” címen, dr. Kun Sándor „A kritizáló hajlam káros kinevelése a családban” címen tartják meg előadásait. Záróbeszédet tart vitéz dr. Nábráczky Béláné. Az előadás meghallgatása díjtalan. Mindenkit szívesen látnak.

— Teatészt rendez Daru Pál március 1-ő napján este 6 órai kezdettel a Böszörményi út 81. számú Örmester-féle korema megnyitása alkalmával. Kéri a jóismerősök szíves megjelenését.

— A Városi Zenekör március hó 3-án, este 8 órakor rendezi zenekari estjét, nagyon értékes, szép műsorral. A zenekart dr. Baranyi János igazgató vezényli. Jegyek díjtalanul igényelhetők.

— A Vasúti MANSZ ma 28-án, délután félhat órakor gyűlést tart. Megbeszélések, elszámolások.

— Műteremlátogatás G. Szabó Kálmánnal. Az Ajtosi Dürer Céh most vasárnap délután négy órakor G. Szabó Kálmán, az Európa-szerte ismert festőművésznek, a ref. tanítóképzőintézetben levő műtermében s az intézet rajtermében rendezett (Kollégium II. emelet) kiállítását nézi meg. A műterem s a kiállítás megtekintése díjtalan. Ez alkalommal G. Szabó Kálmán magyarázza meg a fametszet fejlődését, művészi lényegét és mutatja be a sokszorosítási eljárást. Minden érdeklődőt szívesen látnak.

— A középamerikai partok előtt mágneses aknákat sodortak a hullámok partra. Az Északi-tenger felől sodorta az áramlás az aknákat az amerikai vizekre.

— Az Ungvár nevű magyar tengeryáró hajót ünnepélyesen vízrebocsátották a Ganz gyár újpesti telepén. Testvérhajója, a Kolozsvár, most épül.

A kollégiumi Diákszövetség összejövetele az Angol Királynő különtermében. — Révész Imre püspök beszédet mond.

— Jugoszláviában pusztít az árvíz. Az árvíz egyre nagyobb lesz Jugoszláviában és Belgrádnak a Száva mentén lévő részei már víz alatt vannak. Sok helyen földcsuszamlások történtek, alagutak, vasútvonalak kerültek használhatatlan állapotba. Szabadka környékén is nagy az áradás és a Palesi tó kiáradásával is számolnak.

— A világhírű szegedi fűvészkertet előtötte az árvíz és 50—70 centiméteres vízben állnak a meleggáz értékes, ritka növényei. Az árvíz súlyosbodik, emelkedik a belvíz és tovább árad a Tisza is.

— Az egyik Buffalói gyártelepen a munkások sztrájkbaléptek. Sztrájk fenyeget a Ford művek-nél is.

— Jugoszláviában az összegyűlt vizek miatt egy egész hegy megmozdult, egy faluból sok házat maga alá temetett a föld.

— Halálos ítélet helyett 13 évi fegyház. Két évvel ezelőtt Soroksáron Németh Boldizsár özv. Pilsz Henrikné, magatehetetlen öregasszonyt bedobta a kútba. Másnap találták meg holttestét. A vizsgáló során kiderült, hogy Pilsz ingatlant és koresmáját Némethre íratta azzal a feltétellel, hogy holta napjáig tartozik tisztességgel ellátni Németh minél előbb szabadulni igyekezett az asszonytól és ezért követte el bestialis tettet. A törvényszék halálra ítélte, míg a tábla megváltoztatva az ítéletet, 13 évi fegyházzal sújtotta. A Kuria az utóbbi ítéletet jóváhagyta.

— Berlinből az egyik német színesszövetség elindult, hogy a Románia területén lévő német csapatok szórakoztatásáról gondoskodjon. Először a német légiőrkatonái részére tartanak előadásokat.

— Pályázat vitézi telkek igénylésére. Az Országos Vitézi Szék pályázatot írt ki több vitézi telkek igénylésére. A szabcsomgyeji Nyíregyele község határában 141. kat. holdat meghaladó terület áll rendelkezésre a gróf Dessewffy-féle ingatlanokból vitézi telkek céljaira. — Ebből közel nyolcvanhét holdat tisztí vitézi telkek céljaira hasitának ki. A somogygyeji Ötvöskényi község határában száz holdnyi vitézi telkek áll rendelkezésre. E telkekre pályázhatnak földműveléssel foglalkozó legénységi vitézek és tisztí vitézek. Somogyapáti község határában szintén száz holdas vitézi és 18 holdas legénységi vitézi telkek vár kialakításra.

— Az osztálysorsjáték húzása 20.000 P-t nyert: 76032, 10.000 P-t nyertek: 7169 60155, 5000 P-t nyertek: 10808 14094 49869 54230, 4000 P-t nyertek: 20217 43792, 3000 P-t nyertek: 10106 23088, 2000 P-t nyertek: 8468 12340 35692 50823, 1000 P-t nyertek: 4425 10441 58728 83989, 800 P-t nyertek: 40467 71036 600 P-t nyertek: 9740 11708 14590 23695 80634, 500 P-t nyertek: 9153 14624 17381 19140 26855 29821 35799 37948 41642 45231 46322 58542 69813 72273 83899, 300 P-t nyertek: 955 1215 2145 2336 2881 4028 6060 7529 11017 14370 18145 19043 19777 21825 23117 24427 27366 27792 28095 29369 32960 33041 33171 41104 41905 43839 4474350365 51232 52777 53503 54654 54808 57058 62094 65833 72226 73670 74051 75213 80248 81726 81949 82450 82876 84720 86110 86788.

— A román diákok miniszteri rendelet értelmében csak akkor mehetnek moziba, ha írásban kaptak engedélyt az iskola igazgatójától. A rendelet vonatkozik a magániskolákra is.

— Kiütéses tifuszos betegeket találtak Galauban és Brailaban, a két román kikötőben.

— Elhagyják a japánok Singaporét és 130 japán már elindult február 23-án.

— Az Ipartestület kalapos szakosztályának tisztújítása most történt meg rendes közgyűlés keretében. Ez alkalommal elnökké választották Kósa Lajost, aki az előjáróság rendes tagja is, alelnök lett és póttag Dalmi Mihály, másik alelnök Kiss Istvánné, jegyző Sarkadi Ferenc, pénztáros Matta Anna, ellenőrök Beliczay Lajos, Váradi Lajos, Műhelyellenőrök: Kiss Istvánné, Dalmi Mihály, Tanoncvizsgálóbizottság elnöke: Kósa Lajos, alelnökei: Matta Anna, Dalmi Mihály, tagok: Borossy Gyuláné, Bálint Gézőné, Roboz Jolán, Horváth Tiborné, Beliczay Lajos, Péter Antal, Váradi Lajos, A választmány tagjai: Borossy Gyuláné, Kiss Istvánné, Matta Anna, Bálint Gézőné, Roboz Jolán, Horváth Tiborné, Beliczay Lajos, Löwenheim Helén, Dalmi Mihály, Váradi Lajos, Péter Antal, Iparos Kör közgyűlésébe kiküldött: Kósa Lajos, póttag: Dalmi Mihály. Érdekképviseleti csoportban rendes tag: Kósa Lajos, póttag: Dalmi Mihály.

— Hírek a rendőrségről. Jelentették a debreceni rendőrkapitányságon, hogy Pál Sándorné baromlikereskedő Csapó uccá 21. szám alatt levő pinceraktárának ajtaját feltörték az elmúlt éjszaka és elvitték 248 tojást. A szomszédos raktárba is behatoltak és onnan 230 tojást vittek el. — Riszta Dezsőné Szent Anna uccá 22. szám alatti lakos jelentette, hogy udvaráról a vízvezetési akna fedőlapját leszerelték és ellopták. A rendőrség megindította a nyomozást a lopások ügyében.

— Nemsokára itt a tavasz! Elhasznált színhagyott ruháit újjávarázsolja Konec kelmefestő-üzem.

— A románok kiadják az internált lengyel katonákat Németországban. Ismeretes, hogy a lengyel összeomlás után igen sok lengyel katona lépte át a román határt. A katonákat lefegyverezték és internálták. A román kormány már január 31-én elrendelte, hogy a román területen internált, vagy román területen tartózkodó összes lengyel katonákat kiadja Németországban. Az angol követ tiltakozott, majd elégedetlenségét fejezte ki a román kormány intézkedése miatt.

— Zsidó istentiszteletek. A debreceni statusquo-ante izraelita anyahitközség templomaiban az istentiszteletek kezdje február hó 8-tól március hó 7-ig: Pénteken este mindkét templomban negyed 6 órakor. Szombaton reggel 7 órakor, délelőtt a kápolnási uccában (ifjúsági) negyed 10 órakor, a felnőtteknek fél 11, délután a kápolnási uccában (ifjúsági) félnegy órakor, mindkét templomban félöt órakor, este 6.10 órakor. Köznap reggel mindkét templomban fél 7, este 5.40 órakor. Zájjin ádar istentisztelet csütörtökön délután a Kápolnási uccában félhat órakor. Hítségönklát csütörtökön este a Kápolnási uccában. Rabbiság.

Vonatfűtő

A szobamba rikoltva lendül késői vonat kőzsa fűtőce, melencet mindent és menekül míg a hold leng mindent ezüstbe,

a kékítő, vén udvaron által, keresztül a suttogó kerten, a vén fűzek fölött átálal s hallom sóhaját visszavertem

a szomszéd házról, mely itt szembe bámul a csendbe önfelédve s furesa sikolya belém réved,

— Néha így döbben által rajtam csikorgó csendben cirkartan késő vonatfűtő, — futó élet...

THARDI VERESS LASZLÓ

Gyászroval

Peszle József nyug. MÁV altiszt, 65. éves korában elhunyt. Temetése szombaton három órakor lesz a 2 A) ravatalozó teremből. — Lakás Csillag uccá 90. Gebauer-cég rendezi.

Kovács Sándor MÁV nyugbérés asztalos, 74. éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután négy órakor lesz a Köztetető II. A) ravatalozó teremből a ref. egyház szertartása szerint. Lakás Kisfaludy uccá 25. Dankó temetkezési vállalat.

Debreczeni Lajos volt kereskedő temetése ma délután félnegy órakor lesz a díszravatalozóban, református gyászszertartással. Lakása: Kossuth uccá 11. Temetését: Fehértői vállalata végzi.

Hatala József mészárosmeister, temetése Kassára végződéssel szállítás után szombaton délután lesz. Szállítását Fehértői vállalata végzi.

— A városi törvényhatósági mezőgazdasági bizottság Csáky János elnökölésével vasárnap délelőtt fél tíz órakor közgyűlést tart. Az apaállatvizsgáló bizottság tagjait választják meg, aztán marha- és sertésnyésztési ügyekkel, a Kondoros, a Tóóc és a Kösiály medderendezésének kérdésével foglalkoznak. A közgyűlésen beszámoló hangzik el a bizottság múlt évi működéséről is.

— A 63.600. sz. csekk számlán befolyt adományok: Az Erdélyi Országos Gyűjtőbizottsághoz a Debreczen szerkesztősége útján Fésis Józsefné 8 P-t küldött.

— A „Ferenc József” keserűvíz régóta kitűnően bevált háziszert megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható természetes hashajtó, mely számos betegséggnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

— Hász István tábori püspök a káromkodás ellen. Hász István róm. kat. tábori püspök a nagybőjt alkalmából pásztorlevelet intézett katonahíveikhez. Hangoztatja, hogy a honvédség csak akkor tudja teljesíteni Istentől rendelt hivatását, ha erős fegyverben, emberben, fegyverben és főként lelki erőkben áll. A tábori püspök rámutat arra, hogy a káromkodás ellensége az erősségnek, a fektelenségnek, a fegyelmetlenségnek, a gyöngeségnek nem képzelhető el szomorúbb formája, mint a minduntalan kiabáló, káromkodó ember. A püspök buzdítja katonahíveit, hogy naponta legalább kétszer, reggel és este forduljanak imaikkal az érzhez.

SZÍNHÁZ, FILM, SZÓRAKOZÁS

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Csütörtökön este: **Elnémult harangok**
Pénteken este: **Feleség, A) bérlet.**
Szombaton délután: **Feketeszárú** cse-
resznye. Filléres helyárrakkal.
Szombaton este: **Feleség, B) bérlet.**
Vasárnap délután és este: **Farsangi**
esküvő.

Elnémult harangok

Kiss Ferenc vendégszínháza
a Csokonai Színházban.

Rákosi-Malonyai fájdalmas probléma-
mátról izzó darabjának felújítását Kiss
Ferenc vendégszínháza avatta maradék-
talan művészi élménnyé. A pápa figurá-
ja nem igazi Kiss Ferenc-szerep és ép-
pen az, hogy a magyar színjátszásnak
ez a robusztus erejű, egyszerű értéke
ebből a szerepből is lenyűgöző alakítást
vitt színpadra igazolja azt, hogy az
igazi nagy tehetségnek, Kiss Ferenc
művészetének nincsen szüksége alakjá-
ra szabott szerepekre, egyéniségére
írott alakokra, mert ez a művészt át-
izzik minden alakon, átsajátítja, eredeti
színnel, tartalommal tölti meg azt. To-
dorcsó Todor fanatizmustól fűtött, kom-
mor, nehézveretű figurájában is Kiss
Ferenc maradéktalan művészetét ün-
nepelhette a közönség.

Bánky Elemér nemesveretű, finom
pátosszal, a leegyszerűsített művészet
eszközeivel színpadra vitt Simándyja,
Buday Tusi pompás átélő intelligenciá-
val, egyre jobban kiteljesedő játékkész-
séggel megjártzott Floricája, Halassy
Mariska remekbeszabott pópánéja,
Bödy Gyula és Gáthy kitűnően meg-
oldott művészi feladatai igazi értéke a
kitűnő előadásnak. Mellettük Alsó-
Lajos megrázó erejű alakítását, Ká-
rolyi Vilmos izes művészetét, Botond
Mária komoly művészi értékét csillog-
tató Idős asszonyát, Mörlez Lillinek kis
szerepében is érvényre jutó eredeti te-
hetségét, Somogyvári Rudolfot, ezt a
pompás fiatal színészt, Bakoss, Sorr,
Kiss, Tóth, Kitty, Kmetty Mária, Bär-
dos ügyes figuráit kell megdicsérnünk.
Halassy Mariska rendezése sok ötlettel
megoldott finom művészi munka. Az
előadást zsúfolt ház nézte végig és me-
legen ünnepelte a szereplőket, élén Kiss
Ferenccel, Bánky Elemérrrel, Buday Tu-
sival és Halassy Mariskával.

A színházi iroda jelenti:

Még két este kerül előadásra Könyves

Tóth Erzsivel a főszerepben az utóbbi
idők legnagyobb vígjátékiskeré. Bókay
János szellemes, finom humorral tele
darabja, a FELESEG. Ma este A) —
szombaton este B) bérletben, rendes
helyárral tüzte műsorára ezt a remek
darabot vitéz Bánky Róbert társulata.

Szombaton délután Könyves-Tóth
Erzsi felléptével, Irina szerepében vitéz
Bánky Roberttel, Bánky Elemérrrel, Ha-
lassy Mariskával a többi főszerepben, a
Feketeszárú cseresznye kerül előadásra,
filléres helyárrakkal.

Vasárnap délután és este „Farsangi
esküvő” pompás táncos, énekes vídám
darab kerül előadásra.

x Bartalis tánciskolájában március
4-én táncanfolyam kezdődik. Szépen
táncolni Bartalistól tanul.

Zöld László debreceni gazdálkodó
szerdára virradó éjjel ebései gazdaságá-
ban hirtelen meghalt. A halálesetet
István fia fedezte fel, ki holtan találta
atyját a tanya lakosbujában. A 60
éves gazdálkodó halálát agyvérzés
okozta.

A magyar nemzeti zászló szidal-
mazása miatt az öltöstanács Fazekas
József 29 éves kunszentmártoni cí-
pézségédei nemzetgyalázás vétsége
miatt egyházi fogházra ítélte. Az íté-
let indokolása hangsúlyozza, hogy a
nemzeti lobogó a magyar állam szüve-
réntetésének, a nemzeti érzésnek, a
nemzeti tisztességnek és becsületnek
külső jele, aki ezt meggyalázza, az a
magyar államot és a magyar nemzetet
is gyalázza. Az ítéletet a Kúria is hely-
benhagyta.

Szerkesztői üzenetek

Sok háziasszony. Az élelmiszer és
piaci árakat mostanában azért nem kö-
zöljük, mert kizárólag a hatóság által
megszabott árakon, illetve azokon alul
szabad árúítani. A hatóságilag meg-
állapított árakat annakidején közzétük
és nem volna értelme, hogy ugyanezt
mindennap közzé tegyünk. Az árakat
különbön a piacokon és más árusító-
helyeken ki kell függeszteni. Ha a ta-
vaszi nagyobb forgalom ideje elérkezik
és az árak a maximális árakon alul
cirkulálnak, úgy visszatérünk az árak
közlésére.

KÖZGAZDASÁG

A hortobágyi bikavásáron egy kivételével valamennyi állat elkelt

Az átlagár 1400 P körül mozgott — A legdrágábban „Leges” nevű bika
kelt el 2280 pengőért

A Debrecen-Hortobágyi Magyar
Tenyészbikatelep Közös Legelő
és Haszonbérleti Társulat most tar-
totta meg 16-ik bikavásárját a
Hortobágyon. Annak ellenére,
hogy az út nehezen volt járható,
mert sáros, vizen keresztül tud-
tak csak előre haladni, igen nagy
számban hajtottak fel állatokat,
számszerűen 43 darab szép bikát,
ezek egy kivételével mind gazdát
is cseréltek. Az árak is kielégítőek
voltak. Az átlagár 1402 pengő kö-
rül volt.

A bikavásáron nagyszámú gaz-
daközönség jelent meg, élén Los-
sonczy István főispánnal. Ott vol-
tak még a földművelésügyi mi-
nisztériumból Gulner Elemér ker-
ületi főfelügyelő, Kövy József
ker. főfelügyelő és vitéz Sáfár
Géza felügyelő, az Országos
Szarvasmarhatenyésztő Szövetség
elnöke: Jármy Menyhért és nemes
Biacsek András igazgató. Debre-
cen város részéről dr. Veress Géza
főjegyző, vitéz Kovássy Lajos haj-
dúmegyei gazdasági főfelügyelő
vezetésével a felügyelői kar, vitéz
Domahidy Sándor Szatmár megye,
Kádár Géza a váradi járás,
Bóbita János Miskolc, Udvarnok
Lehel nyiregyházi, Zsigmondy
István beregszászi, Bzinszky Gá-
bor nyiregyházi főfelügyelők ille-
ve felügyelők, ott voltak még gróf
Sztáray Béla verpeléti, Bagóthy
Józsefné nyirbogáti, dr. Telbisz
Imre megyesegyházi magánte-
nyésztők, a nagyváradi káptalan-

tól Molnár István intéző, Biszter-
szky Elemér a kereskedelmi hiva-
tal főfelügyelője és Borossy Tóty
Tibor felügyelő. A pallagi gazda-
sági akadémiától dr. Csukás Zoltán,
dr. Kuthy László, a Tiszán-
túli Mezőgazdasági Kamarától dr.
Szalay György főtitkár jelentek
meg, míg a gazdák igen nagy
számban vonultak ki Polgáry
Andrással, a Bikatenyésztő Társu-
lat elnökeivel ellükön.

Reggel 9 órakor kezdődött a bi-
kaárverés. Polgáry András elnök
üdvözölte Lossonezy István főis-
pánt, aki ezután megnyitotta a
vásárt, méltatta a gazdák érde-
meit, melyeket a nehéz körülmé-
nyek között is kifejtett munkájuk-
kal az állattenyésztés színvonalá-
nak fenntartása terén szereztek.
További sikert kívánt jövőbeli
munkásságukra.

Ezután megkezdődött az árve-
rés, amely igen szép eredménnyel
végződött. Az első bika a „Leven-
te” volt, amely 1700 pengős árat
ért el. A legdrágábban egy „Le-
ges” nevű szép bika kelt el 2280
pengő vételárért.

Az árverés, mely jó eredményt
hozott, déli két óráig tartott.

—0—

Terménytözede. Búza 78 kg-os 23.90,
rozs 71 kg-os 19.90, árpa, sörárpa ki-
váltó 26.80, sörárpa elsőrendű 25.80, sör-
árpa 24.80, ipari 68 kg-os 23.60, takar-
mányárpa 65—66 kg-os 21.60, takar-
mány középminőségű 20.60, zab 22.50,
tengeri 19. P mázsánként.

A hajdúdorogi jegeltetési társulat
területéről 18 akadémista kivágott és el-
lopott Kerékgyártó György, akinek
udvarán megtalálták a fákát. Beismerő
vallomást tett. A bünyvadi eljárás meg-
indult ellene.

SPORT

Csak a csoportgyőztes kerül fel az NB-be az NBB-ből

Amitől tartottunk, az bekövetkezett:
dr. Gidófalvy Pál, a magyar labdarugás
miniszteri biztosa döntött az 1941—42.
év bajnoki beosztásáról. Megváltoztatta
első határozatát, kimondotta, hogy az
NB II. két csoportjának csupán a győz-
tesei kerülnek fel az NB-be, a második
helyezett nem. Ellenben fel kerül két
erdélyi csapat, mert a továbbra is 14
tagú NB-ből egy csapat fog kiesni. Az
1941—42. évben három csoportos lesz az
NB II. 14—14 taggal, az NB III. hat-
csoportos lesz 12-es létszámmal. Ezután
az NB III-ból feljön hat csoportgyőztes
az NB II-ből feljön három csoportgyőz-
tes az NB utolsó három helyezettjének
helyére. Az NB II. három csoportjából
csoporthoz két-két, tehát összesen
hat csapat fog kiesni.

Debrecen szempontjából, amelynek
csapata a DVSC az NB II-ben küzd, a
döntés igen kedvezőtlen. Pillanatnyilag
a tabella első helyén áll a Vasutas és
reméljük, hogy nem is fog onnan leke-
rülni. Mindenesetre nagyobb biztonsá-
gal indult volna a DVSC küzdelembe
akkor, ha a két első került volna fel.
Ebben az esetben szinte százszázalé-
kig biztos lett volna, hogy Debrecen NB-
mérkőzéseket láthat az 1941—42. idény-
ben. Így más a helyzet, késhegyig menő
hare fog megindulni az elsősegért, —
amelyben minden csapatnak fel kell
kötnie a felkötőnivalót.

A Miskolci VSC saját pályáján s nem
a népkerti pályán akarja a vasárnapi
mérkőzést lejátszani. Saját pályáját
nem használta eddig a miskolci csapat,
mert fűvesítésre készítette elő. Anyagi
okokból a fűvesítést későbbre kellett a
miskolciaknak halasztaniok. A DVSC
elleni mérkőzés iránt nagy az érdeklő-
dés, különösen Bán és Kézi, a volt
DVSC játékos bemutatkozását kíséri
nagyobb figyelem.

A DVSC kiadós, kétkapus edzést tar-
tott tegnap délután. Az eddig beteg-
állományban levők is játszottak. Sidlik,
Körödy is, mind a ketten jó formát mu-
tattak, Kristóf javulóban van. A csapat
játéka ellen nem is volt kifogás. Az
első csapat Sidlik és Mile 2—2 és Bihari
góljával 5:1-re győzött a második csa-
pat ellen, amelynek gólját Bódy lötte.
Az edzés után sor került a vasárnap
játékos csapat összeállítására s ez így
fest: Körödy (a csapat vezetősége úgy
gondolta, hogy az idegenben eljátszandó
mérkőzésen inkább a nagyobb rutinnal
rendelkező Körödy, mint a különben
igen jó formában levő Keskeny védje a
vasúti hálózat), Csokai, Erdel, Galam-
bosi, Erdel, Elek, Kristóf, Szabó, Sidlik,
Bihari, Nagy Sándor. A balösszekötő
posztján volt kisebb „melyiket szeres-
sem” Bihari és Mile között. Győzött az
a megmondás, hogy Bihari inkább ott-
honos ezen a poszton, hiszen mindig
balösszekötő volt, míg Mile igazi helye
a jobbösszekötő volt.

A csapat egyébként bizonyos aggó-
dással bír, de bizakodva indul a küzde-
lembe. Az a tény, hogy idegen pályán
játszik a csapat, maga is aggodalmat
kelt, de hozzájárul az a tudat is, hogy
minden pontra égetően szükség van az
első hely megtartásához.

A Hajdú II játékosai vasárnap dél-
előtt 9 órakor a DTE pályán jelennek
meg a Kitartás elleni mérkőzésre.

Városi hirdetések

Debrecen sz. kir. város polgárme-
sterétől. — 8.837—1941 fj.

PÁLYÁZATI HIRDETÉNY

Debrecen sz. kir. város törvényható-
ságánál, a tisztviselői normál státusban
nyugdíjjogosultsággal egybekötött
szerveze levő, jelenleg üresedésben álló
s a törvényhatósági bizottság legkö-
zelebbi rendes közgyűlésén választás
útján betöltendő egy, a X. fizetési osz-
tályba sorozott nyilvántartói állásra
pályázatot hirdetek. Az álláshoz az
1883 I. tc. 19. paragrafusában előírt ké-
pesítés kívánatik meg. Az állás után
járó illetményeket, az 1927 V. tc. 49.
paragrafusa alapján foganatosított il-
letményrendezést tartalmazó mindenkor
i kormányhatósági jóváhagyást nyert
közgyűlési határozatok szabályozzák. A

megválasztandó nyilvántartó olyan, ál-
lásának és képesítésének megfelelő
munkáit, amelyet polgármesteri utasi-
tásra városi alkalmazott a város mint
magánvagyon tulajdonos részére is eset-
leg végezni köteles, semmiféle külön
díjazást nem igényelhet. A pályázati
kérvényhez eredetben, vagy hiteles má-
solatban a következő okmányokat kell
csatolni:

1. Születési anyakönyvi kivonatot,
nős pályázóknál házassági anyakönyvi
kivonatot is; — 2. Illetőségi bizonyít-
ványt; — 3. Egy évnél nem régebb ke-
letű hatósági erkölcsi bizonyítványt,
amely a családi állapotot s a nemzethü-
séget is igazolja; — 4. Valamely hazai
középiskola négy osztályának sikeres
elvégeztését tanúsító bizonyítványt s az
esetleges egyéb ismereteket igazoló bi-
zonyítványt; — 5. Az állás betöltéséhez
megkívánt szellemi és testi épséget
igazoló újkéltű hatósági orvosi bi-
zonyítványt; — 6. Az esetleges háborús
katonai szolgálatot és háborús kiténté-
teket igazoló okmányokat; — 7. A
Vitézi Rend tagjainál, a Vitézi Rend fő-
széktartósága által kiállított igazol-
ványt; — 8. Az 1914—18. évi világhá-
borúban arcvonalbeli szolgálatot teljesít-
ett egyéneknek, a Károly-csapatkereszt
viselésére jogosító okmányt; — 9. Hadi-
rokkantakká vált, nem hivatásos ka-
tonai egyéneknek, a rokkantjáradék él-
vezetét, illetve az ellátásra való igény
nélkül hadirokkantta történet nyilváni-
tást tanúsító okmányt; — 10. A 7.720—
1939 M E számú rendelet 64. parag-
rafusa alapján annak szabályszerű iga-
zolását, hogy a pályázó nem esik az
1939 IV. tc. 1. paragrafusának hatálya
alá; — 11. Az eddigi szolgálatot, illetve
foglalkozást igazoló okmányokat; — 12.
Rövid életrajzi és szolgálati leírást
(curriculum vitae), melyben összefog-
lalva közli a pályázó életkora, val-
lása, családi állapota, gyermekeinek
száma, iskolai végzettsége, jelenlegi ál-
lása, vagy foglalkozása, addigi alkalmá-
zása, közszolgálatának kezdőpontja,
katonai és háborús szolgálata és egyéb
a pályázó személyére vonatkozó lénye-
gesebb adatok.

Azok, akik jelenleg is Debrecen sz.
kir. város szolgálatában szervezett,
rendszeresített állásban vannak alkalmá-
mazásban, azok pályázati kérvényük-
hez az 1, 2, 3, 5. és 11. pontok alatt fel-
sorolt okmányok csatolását mellőzhetik.
A meghirdetett állásra a pályázati ha-
táridő, a folyó évi április hó 1. napjá-
nak déli 12 órája. Felhívom mindazokat
akik a meghirdetett állást elnyerni
óhajtják, hogy kétpengős okmánybé-
lyeggel ellátott s a szabályszerűen fel-
bélyegezett fenti okmányokkal felsze-
relt pályázati kérvényeiket a jelzett
határidőig, a város főispánjához, mint
a kijelölt választmány elnökehez cim-
zeten, a közszolgálatban álló pályázók
szolgálati felsőbbvezetők útján, más pá-
lyázók pedig közvetlenül, a városi köz-
igazgatási iktatónivaltaiba (városháza),
földszint 5. számú szoba adják be. El-
késetten beadott, vagy kéltől fel nem
szerelt kérvények figyelembe nem ve-
tetnek. — Azok, akik jelenleg is Deb-
recen sz. kir. város szolgálatában szer-
vezett állásban vannak alkalmazásban,
az 1922 V. tc. 10. paragrafusának 10.
pontja, illetőleg a m. kir. közigazgatási
bírószám 15.017—1939 P. számú ítélete
 értelmében, pályázati kérvényükön a
bélyegilleték lerovása alól mentesek. —
Debrecen, 1941 február 22. Dr. Kőlesey
Sándor polgármester.

Hirdetmény. A még mindig nagy
mértékben elharapódzott dohánycsem-
pészet megszüntetése az államháztartás
szempontjából különös fontossággal bír,
miért is a dohánycsempészet hatékony
ellenőrzés és fokozottabb mérvű üldö-
zése iránt az illetékes hatóságok az in-
tézkedést megtették. Amidőn ezt köz-
hírré teszem, egyben nyomatékosan fel-
hívom a város lakosságát, hogy a bel-
földön termelt leveles, vagy vágott do-
hány forgalombahozatalától, vásárlásá-
tól és tiltott birtoklásától tartózkodjék,
mert akiket dohányjüvedéki kihágáson
tetten érnek, azok ellen tekintet nélkül
vagyon, vagy családi körülményeikre,
az illetékes pénzügyi hatóságok a tör-
vény teljes szigorával fognak eljárni.
Különleges szigorral fognak eljárni az
olyan dohánytermelők s kertészek ellen,
akik dohányjüvedéki kihágást követnek
el. Ezekkel szemben a jüvedéki büntetés
eljárás lefolytatásán kívül a termés-
ből való kizárást is minden esetben al-
kalmazni fogják. — Debrecen, 1941 évi
február hó 26. — Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST nyér férfi

Ujságírásokat magas jutalékkal felvesz: kiadóhivatal. 1823

Lapkészítőt, lehetőleg lapárusító igazolvánnyal és kerékpárral — azonnal alkalmaz a kiadóhivatal. 123

Kifutót felveszek azonnal 16 évesig. Miklós u. 20. Fenyves. 301

Csoportvezetőt, népszerűsítő felvesszünk fixel, jutalékkal, Turul Biztosító, Ferenc József út 34. 296

Szervezőt, elemi ágazatban járhat, fixel és napi díjjal felvesszünk. „Anker” Biztosító, Ferenc József út 34. 295

Kifutófiú kerékpárral felvétetik. Hirlapiroda. Tekei u. 94. 291

Ujságkihordásra kerékpározni tudó fiút felveszek. Kövesimé, Tekei u. 94. 292

Fűszerüzletbe ügyes fiú tanulónak azonnal felvétetik. Rákóczi u. 45. szám. 213

Önállóan dolgozó segédet angol és francia munkára felvesz Tóth szalon, Batthyány u. 7. szám. 289

Felszínnyest keresek azonnalra. Vanek István, — Hajdúsámson, Tompa 43. Ilona-telep. 267

Gyümölcsösben jártas majortól felveszek. — Óhalmos u. 2/c. 257

ALKALMAZÁST keres férfi

Fiatalt öskeresztény könyv- és papírkereskedősegéd (kereskedelmi érettségivel) azonnali belépésre állást kér. Kecskés, Jókai u. 33. 265

ALKALMAZÁST nyér nő

GAZDASSZONYT keresek hosszú bizonyítvánnyal közeli tanyára, baromfi- és sertés-érett, március elsejéi belépésre. — Jelentkezni lehet szerdán és pénteken 12 és 1 óra között a lap kiadóiban. 1738 vv.

Öt és hat éves gyermek mellé keresek megbízható, — esetleg varrásban jártas leányt, vagy fiatal asszonyt. Személyes jelentkezés Honvéd uca 31. szám alatt háztulajdonosnál. 306

Jó fizetéssel bejárónőt, vagy férfit keresek. — Csáki megbízható, jó bizonyítványokkal. Dr. Eisler Géza, Szent Anna 12. 305

Hölgyfodrász kisasszony állandó munkára azonnal beléphet. Mester u. 42. 294

Segédleány, erős kézi munkás, angol munkára felvétetik. — Kovács szalon, Széchenyi u. 6. Keresztút. 293

Üzletbe rendes zsidó leány felvétetik. József kir. herceg 39. sz. 297

Fogtechnikushoz 15—16 éves kifutóleány azonnal felvétetik. — Csapó u. 23. Keresztút. 290

Gyermek mellé hosszú bizonyítvánnyal bíró hozzátérő leányt, ki takarítást is vállal, felveszek. Nyil u. 79. 286

Gyakorlott csomagoló nőt felvesz tézslagyár, Nyil u. 79. 287

ALKALMAZÁST keres nő

Bentlakó minden — hosszú bizonyítvánnyal — azonnal elhelyezkedne kisebb családnál. Dolmány u. 1. Viola u. sarkon. 300

Egy magános nő elmenne egy magános úrhoz házvezetőnek. Simonffy u. 45. 277

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Bejáró minden főtőző könyvvel azonnal felvétetik. Simonffy u. 1/b. I. em. 3. Jelenkezés délelőtt 9—11-ig 201

Szakácsnő, középkorú, felvétetik március elsejére, ki jól főz. Hunyadi u. 16. sz. 237

Minden bejárónőt felvétetik. Piac uca 49. I. em. keresztút. 304

Minden főtőzőt hosszú bizonyítvánnyal felveszek. Szőlős ügyvéd, Piac 34. II. 303

Minden leányt 1-ére felvesz Fodor, Werbőczy uca 6. 302

Minden bejárónőt felveszek. Nyil u. 77. 285

Főtőző tud bentlakó mindenest keresek. — Hüvelyes u. 6. sz. 284

Minden szobaleányt keresek elsejére (főtőző nem kell). Miklós 19. 281

Bejáró kislányt könnyű munkára felveszek. — Virághé, Dobozai bérház B) III. emelet. 278

Megbízható, tiszta bejárónőt felveszek. Dr. Sz. Bácz, Meszena u. 12. 275

Keresek bejáró takarítónőt 1-re. Orosz, Szent Anna u. 4. — 266

Bejárónőt keresek. — Szent Anna u. 29. I. em. 262

Bejáró takarítónőt keres dr. Kardos Albert, József kir. herceg u. 35. földszint. 259

AJÁNLAT

Bélyeg! Magyar tömegbélyeg, gyűjteményt a legmagasabb napi áron veszek. Magyar bélyegért külföldi adok, Boros, Csapó uca 32. keresztút. 1997 3. 6.

Legmagasabb áron veszek aranyat, ezüstöt, s fogaranyat. — Allmann Sándor aranyműves, — Piac uca 87. 380 2. 26

Timároknak cserzőhorodót felelősséggel mérsékelt áron készít Varga, Hatvan 68. 146 3. 25.

Vasutas és önkéntes úrak egyenruhájukat bizalommal készíttessék Tegdesnél, Kálvin tér 19. Püspöki palota. 954 3. 9.

Használt varrógépek — nagy választékban, varrógéprezek — minden géphez. Javítások jótállással. Vétel, csere, kölcsönzés. Csapó u. 101. Műszerész. 731 3. 5

Aranyat, ezüstöt, briliánsat legmagasabb áron bevált Pollák Endre ékszerész, Hatvan u. 2. szám. 1174 3. 11.

Mielőtt kabátot, ruhaszükségletet megvarratná, forduljon bizalommal Futó Juliskához, ahol olcsón, szép kivitelben a legújabb divat szerint készítik. Péterfia 37. Szabni, varrni tanítók. 636 3. 4.

Már 10 pengőért kaphat drapériás függönnyel, csipkeszővet maradókat 360 szélesben Rozmánánál, Rothermere u. 36. Keresztút. 1687 3. 19.

Légvédelemre, építkezéshez homokot házhoz szállít Vágó József tüzelő és építkezési anyagok kereskedése, Károly Ferenc József út 1. szám, telefon: 37-21. 973 3. 9.

Kosztümjét, kabátját megrendelésre szolid áron, Ujjalakítás 16 pengőért. „Margónál”, Bethlen 29. 1725 3. 20.

Kabátot, koszlumot, mindenféle női ruhát készítek, varrodákból fazonok készítését vállalom. Klein női szabó, Széchenyi u. 8. 48

Hölgyek figyelmébe! Tarlós Dauert, víz, vas, ondulást készítessek Kerékgyártó fodrásznál, Püspöki palota, Déri sark. 149 3. 25.

Legolcsóbban fest tisztít férfi és női ruhákat Weisz, Arany János u. 29. szám. Egy férfiöltöny tisztítás és vasalás 4 P. 1210 vv.

Főtőző, haskötőt jutányosan készítek, keztyűket javít Kiss Béláné, Kossuth u. 59. 173 4. 14.

Megérkeztek Ungváry József ceglédi faiskolájából a gyümölcsfák, Magastörzsű kézméte nagy választékban. — Kaphatók: Garai u. 5. szám és Bethlen 14. sz. 1774 3. 24.

Központi hajszáritó gép és búrák, kis motorok eladók. Tanulóleányok felvétetnek, Kolozsvári, Dégenfeld tér 2. 253

KERESLET

Bélyeggyűjteményt megvelek kezesek. Ulrich László, Első Takarékpénztár. 125

Drótkerítést, 150 métert, — magashyomású peremezőt vennék. Péterfia 61. Gyógyszertár. 174

RÁDIO

Rádiót tökéletesen javít, alakít és modernizál olcsón, gyorsan és felelősséggel, Szabó Lajos műszerész, Csapó uca 86. szám. 635 3. 2.

HANGSZER

Bécsben képezett zongorahangoló olcsón lekiismeretes munkát végez. Ebenstein Márton, Csokonai uca 17. sz. Telefon: 30—89. 248 2. 28.

BÚTOR

Ebédlobort modernet keresek kifogástalan állapotban. Értéstitést Vessz Jenő, Péterfia uca ötvenny 2 címre kérek küldeni. 1384 vv.

Teljesen új, nagyméretű, szép, masszív diófa kombinált szekrény eladó. Cím a kiadóban. 164

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorüzletben. Jó minőség, előnyös árak. Hunyadi u. 2. sz. alatt. 534 3. 25.

Gyermek mély kosci, kombinált szekrény, háló, ebédlők, jégszekrény, konyhaberendezés eladó. Kossuth u. 48. Keresztút. 414 2. 28.

TÜZELŐ ANYAGOK

Salgótarjáni szeneket, valamint tüzfűt raktárról azonnal szállít Békési és Löw, Bánffy u. 4. Telefon 19—45. 1147 3. 13.

Tüzfű, pécsi és borsodi szén kapható Kovácsnál, Szent Anna 36. Telefon 19—21. 190

Közén, magaskalóriájú, garantáltan salak- és szagmentes, bármilyen kályhában és takaréktüzhelyben teljesen elég. Jakobovitsnál, Széchenyi uca 49. Telefon 23—04. 178

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Eladó A. J. S. 750 köbcentiméteres 5,5 HP-s oldalkocsis motorkerékpár. Cím a kiadóban. 1747 vv.

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYSÉG

Egy forgalmas üzlet azonnal kiadó. Cegléd uca 1. 143

KIADÓ LAKÁS egy szobás

Kiadó Aczél uca 47. számú ház 300 kvadrát gyümölcsösrel, egy szoba, konyha, spájz lakással azonnal beköltözhető. Értekezni Bodóék. 268

KIADÓ LAKÁS két szobás

Központifűtéses kétszobás ucai lakásrész, különbejárattal kiadó. telefon: 19-87. 1848

KIADÓ LAKÁS háromszobás

3 szobás lakás kiadó Vigkodik Mihály u. 17. május 1-re. Értekezhetni lehet Híd u. 4. 153

KIADÓ LAKÁS nagy

Kiadó azonnal a Ferenc József út 22—24. sz. a. II. emeleti 5 szobás, hallos, teljes komfortos lakás. 1941 május hó 1-re I. emeleti 5 szobás, hallos, teljes komfortos lakás központi fűtéssel. — Értekezni mindkét lakásra a Debreceni Első Takarékpénztárban. 7+

LAKÁST KERES

Kettő szoba, konyhás ucai lakást keres május 1-re állami tisztviselő. Cím a kiadóban. 1703 vv.

Keresek központban egy üres szobát szalonnak, földszinten azonnal, vagy március 15-re, Cím a kiadóban. 1861

Lakást keres: egy szoba, konyhát, kamara nélkül is jó, jöjzött vasúti tisztviselő családtalan házaspár április vagy május 1-re. — Cím: Enyedy Lajos, Szent Anna uca 41. 288

BÚTOROZOTT SZOBA

Különbejárattal bútorozott szoba fűrdőszobahasználattal kiadó. — Varga uca 43. 299

Bútorozott szoba 1—2 személynek kiadó. Hatvan u. 18. Takács. 298

Csinosan bútorozott szoba azonnalra is kiadó. Kossuth u. 11. sz. Keresztút. 212

Bútorozott szoba 1—2 személynek 1-ére kiadó. Csapó u. 19. udvarban hátról 1. ajtó. 283

Elegánsan bútorozott különbejárattal szoba fűrdőszoba használattal kiadó. Cím a kiadóban. 264

VEGYES

Kéthónapos fiúgyermekemet kiadnám örökbe. Kozma Róza, DMKE. 261

INGÓSÁG ELADÁS

Uriszoba garnitúrák, szép régi órák, festmények, szőnyegek, stílus bútorok olcsón szereshetők be az Ingóságközpontban, Püspöki bérpalota. 1131 vv.

Férfiöltönyre való sötét szürke gyapjúszövet eladó. Szabómeister, Rákóczi u. 1. szám. 276

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE

Adómentes házat 30.000—40.000 P-ig megvásárolni megvelek kezesek. Ügyvédi iroda, Ferenc József út 70. sz. 233

ELADÓ HÁZ

Jókai uca 9. C. számú családi ház, ötszobás lakással, nagy udvarral. Tulajdonos címe a kiadóban. 2+

Rákóczi u. 8. számú nagy bérjvedelmű ház üzletekkel eladó. 420 vv

Eladó négyszobás, komfortos úri lakás nagy udvarral, istállóval a város központjában. — Értekezni Deák Ferenc uca 7. 155 vv.

Eladó Széchenyi uca 40. emeleti erkélyes, nagyobb jövedelmű bérház. Megtekinthető 14—16 óra között. 1263 3. 14

Lakbérletkötéssel, nem sok pénzzel most megvásárolható a Böszörményi út 88. számú üzletes ház. Ára 5000 P. Tulajdonos címe a kiadóban. 14+

Családi ház eladó. Széchenyi uca 51. szám. 272

Szappanos 13. számú nagylelkű ház eladó. Megbízott dr. Horváth, Werbőczy 6. 270

Eladó 48. ház többrendbeli lakással, 840 kvadrát konyhakertszetnek való földdel. Értekezni Böszörményi út 52. 256

Eladó teljes megélhetést biztosító, nagyjövedű többüzletes sarokház lakással belvárosban. Értekezni Sipos mérnöknel, Csapó u. 23. 260

ELADÓ HÁZHELY

Széchenyi uca 85. sz. telek, úgy egy darabban, mint parcellákban is megvehető. Felvilágosítás a kiadóban. 4+

Külsővártér 15. sz. 826.60 négyszöglet telek két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Komlóssy út 45. és a Dóczy József uccára néző három telek igen előnyös feltételek mellett. Tulajdonos címe megudható a kiadóban. 5+

A Hadházi szőlőnyíló Dobsina uccában 268 négyszögletes villatelek négyszögletként 15 pengős árban eladó. Felvilágosítás ad a Kölcsonyi Segélyező Egylet bankpénztára. Kossuth uca 8. sz. alatt. 140+

Oleós házhelyek a Poroszlay úton és az Erdősoron. Érdeklődők forduljanak a Debreceni Műkögyárhoz. — Fűrdő u. 2. szám. 240

GAZD. TERMÉNYEK

Csutka, húsz boglya, eladó. Nagy ügyvéd, Péterfia 2. 279

ELADÓ ALLAT

Fajtiszta bronzpulyka, tojó 15.— pengő. Tenyésztődarabja 50 fillérért előjegyezhető Saád Gyuláné államilag ellenőrzött pulykatenyésztésben, Aradványpuszta, Szabolcs megye. 676 3. 4.

Szűkegyháza feladós: PÁLFI JÓZSEF
Központ feladós: PÁL SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadó és nyomó: SZÁZENDI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉLTÁRSÁG
Feladós nyomdaru: SZÉCHENYI KÁROLY